

ÚJ MAGYAR FABULÁK

ÍRTA

BARTÓKY JÓZSEF

*

SAJTÓ ALÁ RENDEZTE

SZÁSZ KÁROLY

*

KIADJA

A SZARVASI ÖREGDIÁKOK SZÖVETSÉGE

1929

MINDEN JOG A KIADÓÉ

Nyomatott Kner Izidor könyvnyomdájában, Gyoma

ERRŐL A KÖNYVRŐL

Nem bocsáthatjuk útjára ezt a könyvet, hogy ne szóljunk róla.

Az ebben a könyvben összegyűjtött fabulákat Bartóky József még életében a Szarvasi Öregdiákok Szövetségének szánta. Első elnökünk kegyes elgondolása annak az őszinte szeretetnek és igaz tiszteletnek akart a viszonzása lenni, melyet iránta a szarvasi diákok éreztek. Az ő hozzánk való jósgátát mi már, sajnos, csak hálás kegyelettel viszonzhatjuk. De hálát érez a szívünk Bartóky József bánatban hátrahagyott kedvesei iránt is, akik fájó gyászuk keservét elhunyt kedvesük nemes szándékának megvalósításával is enyhíteni kívánták. Így most a vigasztalásul egymásba ölelkező két szándék gyümölcseképpen adja ki és ajánlja fel a magyar közművelődés számára a Szarvasi Öregdiákok Szövetsége ezt a rendkívül érdekes kis könyvet.

Mert ez a kis könyv nemcsak egy kiváló ember lelkének rejtett világát tárja fel előttünk, hanem magának az emberi léleknek és életnek a titkait is megvilágosítja.

Bartóky József írói egyénisége ma már nyilván áll előttünk: a jelenségek mögött a lelket igyekezett meglátni és feltárni. Azt a lelket, melynek létét ezer nyi történés igazolja, de melyet csak megnyilatkozása tüneteiből és eredményeiből ismerhetünk meg. Bartóky ennek a láthatatlan léleknek a látható jelenségekben megnyilatkozó egyetemes törvényeit kutatta és igyekezett kimutatni. Lélekbúvár volt hát a szó tiszta értelmében. Történelmi rajzaiban, apróbb-nagyobb elbeszéléseiben és fabuláiban egyaránt a történetekben cselekvő szellem meglátása és megláttatása volt vezérlő gondolata. Ezért is nem szórakoztatás, hanem tanítás volt mindig a célja.

Bartóky József komoly megfigyelő volt, aki górcső alá tette a jelenségeket és azt igyekezett megállapítani, hogyan jelentkezik az egyetemes élettörvény bennük. Igazságokat keresett mindenben, ami élet, vagy az élet terméke. Bartóky olyan volt, mint a hegymászó, aki felküzd magát a magas csúcsokra, hogy világosan lássa és a valóságnak megfelelően ítélhesse meg a látottak összefüggését s amit lát és amit felismer, pár művészi vonással papirosra vesse embertársainak okulására.

Ezért szereti Bartóky a fabulát. Ezt a műfajt kevesen művelik. Mert a fabulát a meglátás tisztasága, a megítélés mélysége és az elmondás rövid és művészi formája teheti csak igazán hatásossá. A fabula édestestvére a parabolának, melynek utolérhetetlen

mesteri példányait az Újtestamentumban Jézus példázataiban és hasonlataiban találjuk. Aki ilyen formában tárja mondandóit a világ elé, annak merőben kiforrott egyéniségnek kell lennie, akinek a lelke behatol az eseményeket termő indítások és okok rejtett világába. De bölcsnek is kell lennie, aki az egymástól eltérő események és jelenségek változatos sorozatában az egyetemes élettörvényeket meglátja és felismeri. Erős és önálló egyéniségnek is kell lennie, hogy ítéletét és következtetéseit a látottak meg ne vesztegesse, hanem a valóságot mutassa meg az olvasóknak. Emelkedettnek is kell lennie, aki olyan magasságokból nézi és ítéli meg a megfigyelésre kínálkozó dolgokat, hogy tisztán lássa az összeütközéseket, mint az a kutató, aki léghajóról térképezi az alatta elterülő vidéket.

Bartóky fabuláiban Jézus példázatainak egyszerű, világos, bölcs és tanulságos, emelkedett és megnyugtató világszemlélete tárul fel előttünk. És minden egyes feltárulása, minden egyes megállapítása, minden egyes képe a mi saját emberi lelkünk rejtett és rejtegetett belső világába nyújt betekintést. Lelki röntgenképeket állít elénk Bartóky, melyekből önmagunkat és a bennünk is érvényesülő egyetemes élettörvényeket ismerjük meg.

Bartóky írásmódja egészen megfelel a magyar ember természetének. Minden magyar fabulas. A köznép ajkán temérdek fabula él. Bartóky igaz ma-

gyar lelke megérezte és tudta, hogy a fabula képes beszéd módja az elvont igazságok megértetésének és befog adtatásának egyik leginkább alkalmas módja. Mert a fabulában nem az író elmélkedik és beszél, hanem maga az esemény kényszeríti az olvasót elmélkedésre, sőt nem ritkán magába-szállásra.

Bartóky tősgyökeres magyar ember volt, aki szerette a fáját Történelmi elbeszéléseivel azért vitte vissza olvasóit a múltba, hogy a bíráló nélkül befogadott moderneskedésben sorvadásnak indult és nemzeti öntudatát és sajátosságait botorul és könnyelműen vesztegető véreit saját értékének felismerésére és megbecsülésére ébressze. Meséiben pedig, mint Jézus a példázataiban, önmaga megfigyelésére kényszeríti az emberi lelket. És ezzel is a fáját kívánta szolgálni, mert ő azt tartotta, hogy a magyar nemzet kultúrfölénye nem látványos intézményekben, hanem komolyabb józanságban, igazabb megbízhatóságban, keményebb jellemeiben, emelkedettebb életfelfogásban és tisztább közéletben áll. Mert minden nép és minden nemzet támaszkodhatik valakire vagy valamire ezen a világon, csak a magyar nemzet nem támaszkodhatik másra, mint az Istenen kívül önmagára, saját erőire, tudására, nemzeti és emberi öntudatára, belső értékeire és a mindenben és mindenkor felismert és vallott igazságra.

A Szarvasi Öregdiákok Szövetsége nemcsak első elnökének, Bartóky Józsefnek az emlékét akarja tehát megtisztelni, mikor ezt a tanulságos könyvet kiadja, hanem az a meggyőződése, hogy ezzel a magyar közművelődésnek és a magyar öntudat emelésének is szolgál.

Budapest, 1929 júniusában.

Dr. Raffay Sándor
a Szarvasi Öregdiákok elnöke.

ÚJ MAGYAR FABULÁK

ÁLLATMESÉK

A költő szobájába a nyitott ablakon át sok párányi kis bogár szállt be a lámpafényre. A kis bogarak vígan táncoltak a lámpa körül. Egy ici-pici szeleburdi azonban hirtelen úgy nekiugrott a lámpa-üvegnek, hogy megszédült és lepottyant az írópapirosra. Egy pillanat múlva feleszmélt, felállt, de nem volt jártányi ereje sem. A költő megpillantván az ici-pici kis jószágot, jobb kezének kis ujjával el akarta hessenteni a kis bolondot, de bárha ügyelt, hogy meg ne sértse, az a szelíd, lágy érintés is sok volt a kis bogárnak s holtan terült el a fehér papiroson. Lám — gondolta a költő — olyan finomságok is vannak a világon, amiket akármilyen finom kézzel nyúl is hozzájuk, még a költő sem érinthet kártétel nélkül! Alig hogy a költő ezt elgondolta, megint lepottyant egy kis bogár a papirosra. Ez is feleszmélt, nagy nehezen a talpára fordult, egy darabig szédelegve álldogált, azután, hogy kipróbálja az erejét, végigsétált a papiroson. Sétaközben a kis bogár végigolvasta a költő írását s összeszedvén magát, visszaszállott táncoló társai közé.

— Mit ír ez az ember?! — kérdezte egy nagyobacska bogár.

— Állatmeséket!

— Hát kinek tetszik manapság az ilyesmi?

— Tudod pajtás, az úgy van, hogy aki állat, az csak az állatot nézi a mesében s csak azon mulat, — aki meg okos ember, az az igazságban gyönyörködik.

A FÖLD ALATT

— Ha a bányászok is lámpával járnak itt, — mondták egyszer a Pondrók a földnek gyomrában, — keressünk mi is e sötétben magunknak valami utat mutató fénysugárt.

És a Pondrók addig-addig fúrták befelé magukat a földnek mélyébe, míg egyszer csak átcsillámlott hozzájuk a Pokol kénköves lángjának a mindig nyitott ajtón kiáradó fénye.

— Ímhol, amit kerestünk, a sugár! — örvendeztek a Pondrók s azóta mindig éhez a fényhez igazodnak.

A KÍVÁNCISISÁG

A Vörösbecy észrevette, hogy az erdész valami vasat cipel magával a cserjésbe. — No, — gondolta a kíváncsi — meglesem, hogy mi lesz ebből?

Amint az erdész a cserjésbe ért, találkozott a csősszel.

— Hova, hova? — kérdezte a csősz az erdészt.

— Idemegyek la, csak a hajlásba. Csapóvasat teszek ki a rókának.

A Vörösbecy ebből már megtudhatta, amire kíváncsi volt, mehetett volna a dolgára. De nem, megleste, hogy állítja fel, s hogy takarja, rejti el az erdész a csapóvasat.

Mikor az erdész elkészült és hazafelé indult, a Vörösbecy is, mint aki eleget látott, hallott, szintén hazamehetett volna, de mégsem ment el, hanem szépen csendesen megvárta, míg az erdész jó meszszire elment.

— Ha már itt vagyok, — gondolta a Vörösbecy magában, — megnézem azt is, hogy birkahúst tett-e az erdész a csapóvasra?

A Vörösbecy rászállt a csapóvasra, annak két

fogója abban a szempillantásban összecsattant, s amint az ijedt madár felrebbent, az egyik vasfog úgy vágta fejbe, hogy menten kiloccsant az agyveleje, így aztán a Vörösbecy semmi hasznát sem láthatta többé annak, hogy megtudta: a rókavasra csakugyan birkahúst tett az erdősz.

A CSENDES GYLKOSOK

A nagy viharban letört egy százados fának egyik nagy ága.

— Átkozott az ilyen vihar! — kesergett a Szúvezér népével együtt, — mi a napvilágra sem kívánkozva, sok-sok esztendő óta olyan csendesen éldegéltünk itt, hogy még turkálás közben is alig-alig percegtünk, s ez a rettenetes égzengéssel s villámlással jött tomboló vihar egy pillantás alatt letörte ezt az ágot!

És a csendben és sötétben pusztító Szú-sereg képmutató módon most átkozta a harsogó vihart, azért, hogy letörte azt az ágot, melyet ők öltek meg.

A RÁRÓ MEG A CSILLAG

Alig termett valami zab, a gazda tehát kisebb porcióra fogta a lovait. A Ráró este is, hajnalban is nagyokat nyerített s így akarta megértetni a gazdával, hogy több zabra vágyik, a Csillag meg nagy keserőséggel csak füstölgött magában, rágta a jászol szélét s még azért is haragudott, ha a Ráró fel-felnyerített.

— Mit kunyorálsz folyton?! Én ugyan nem kérek semmit ettől a kőszívű gazdától, hanem ha kifogyok a béketűrésből, fogadom, olyat teszek, amiből majd megérti ez a zsarnok, hogy milyen elégedetlen vagyok s akkor aztán, hogy megbékítsen, majd ad zabot, szívesen két kézzel!

A Csillag béketűrése csakolyan kurta volt, mint az esze s így másnap este, mikor a gazda bekötötte lovait az istállóba, s éppen szénát akart nekik vetni, a Csillag nagy haragosan rúgott egyet s jól térden rúgta a gazdáját.

— Ejnye az árgyélusodat! — kiáltott a gazda, — ha ettől a kis porció zabtól is így rugdosol, akkor az ördög adjon neked zabot ezután!

És a gazda a rugós Csillag porcióját ettől fogva mindig a Rárónak adta.

A RÓKA FEJE

A Rókának egyszer, mikor beszemtelenkedett a tyúkólba, valahogy a fejére esett egy gerenda s a koma feje két helyen is betört. A Róka, hogy valami haszna mégis legyen ebből a kárból, azon véresen elment az Oroszlánhoz s bepanaszolta a Medvét, akire már régen neheztelt.

— Felséges uram! Nagy panaszom van. Amint békén ballagok az úton, elibém áll a Medve és se szó, se beszéd, csak fejbe vág. Nézd, csupa vér vagyok.

— Ejnye, ejnye, — szólt az Oroszlán, aki mindjárt gyanakodott, hogy hazudik a Róka, — hát aztán igazán így történt volna ez a dolog?

— Így az, uram! Láthatod tulajdon két szemeddel, hogy be van törve a fejem!

— Ó te ravasz! Bevert fejed maga nem bizonyosság, mert hiszen ha betörik is az igazmondó fejét, azért még nem mindenki igazmondó, akinek véres a feje!

A KISZABADULT FARKAS

A Farkas megugrott valahogy az állatseregletből. Alig hogy kitette a lábát az uccára, rárontott egy kocsiba fogott lóra. Az emberek összecsődültek, előkerült a rendőr is s beledurrantott a farkasba. A súlyosan sebesültet megkötözve visszavitték ketrecébe.

— Nem hittem, hogy ilyen ostoba vagy, — szólt hozzá a vasrostélyon az Elefánt, — hiszen annyi idő óta élsz már emberek között, hogy tudhatnád: nem egy a szabadság a féktelenséggel s az éles fog nem jog a marcangolásra.

*

A TÚZOLTÓ BIKA

A gondatlan gulyás pipájából az akolban egy csipet égő dohány az alomszalma közé hullott. A parázs a nyirkos szalmában csendesen pislogott s talán el is aludt volna magától. A Bika azonban, mikor a gulyás távozása után észrevette a már-már hunyó parazsat, csupa jószándékból nekiment szarvával a paráznak, elkezdte azt öklelni, döfködni s ezenközben úgy megforgatta a szalmát, hogy a levegőre kapott parázs felvert szikráitól egy szempillantás alatt lángba borult az egész akol. A Bika barna nyakáról leégett a szőr egészen.

Mikor a majorbeli cselédség nagy nehezen elnyomta a tüzet, a megmentett gulyában odaszólt egy Tehén a társához:

— Most megtanulhatta a mi Bikánk, hogy ökleléssel nem lehet tüzet oltani!

*

AZ ÜGYETLEN LIBA

Egyszer a libák, mint ahogy ez néha szokásuk, szárnyra kaptak, s bár a lábuk alig volt az út porától tíz-tizenkét arasznyira, nagy gágogással végigrepültek az uccasoron. A keresztucca táján egy fiatal Liba egy utánuk vakkantó kutyától megriadva, ijedtében olyan nagyot talált lódítani magán, hogy egyszerre csak fent termett a kovácsműhely tetején. A fiatal Liba halálra rémülten állt ott a fedelén. Nem mert mozdulni, behunyta a szemét s így várta, hogy most mi lesz övele? Mivel hiába hessegették, utoljára is a kovács szurtos inasának kellett létrán felmászni utána s az hozta le ölben.

Egy Veréb, aki látta az egész dolgot, rászólt a fiatal Libára, mikor ez már társai után totyogott:

— Ó, ha a véletlen szerencse engem vezérelne fel olyan magas helyre, ahová másként fel nem juthatnék, bizony én éppen nem ijednék meg: büszkén csapkodnék a szárnyaimmal, nagyokat szólnék s úgy begyeskedném, hogy legalább is Sasfióknak néznének! Bezzeg rajtad a vak is láthatta, hogy milyen ügyetlen vagy!

— Hát — gágogta a Liba — én azt tartom: mindig kisebb szégyen, ha ügyetlennek mondanak, mintha szemtelennek nevezhetnek!

AZ ÚJ KAPU

Egy Tehén azt tartotta a borjáról, hogy annál szebb, jobb, okosabb borjú nincsen a világon. Úton, útfélen dicsérte s még hibáit is úgy tüntette fel, mintha azok kiválóságának lennének bizonyosságai.

Egyszer a gazda új kaput csináltatott a régi helyébe. Mikor a nagyon okos borjú este a csordával anyja mellett hazaballagott s meglátta az új kaput, megállt és éppen úgy bámult arra, mint a többi borjú.

— Úgy látom, — szólt egy Riska a borjú anyjához, — a te fiad sem okosabb, mint a többi borjú, mert lám ugyancsak bámul ő is az új kapura!

— O kérlek, — szólt a tarka Tehén, — az én fiam nem az új kapura bámul, hanem azon bámul, hogy mi az ördög megbámulni valót talál ezen a közönséges új kapun a sok ostoba borjú.

A Riska megállt s olyan bámulattal nézett az elvakult anyára, mintha az — új kapu lett volna.

JOGÉRZET

A gazdasszony szemet szórt az aprójószágnak. Erre összeszaladt az egész majorság, csak két kis csirke nem sietett a szórt eledelre: ezek nagyban verekedtek az alsó kerítés mellett. Mikor a Kakas már jól teleszedte a begyét, nagy komolyan odalépkedett a véres fejű küzdőkhöz, szétparancsolta s vallatóra fogta őket:

— Miért verekedtek?

— Azért, — kezdte az egyik Csirke, — mert amint itt kapirgáltunk, egy búzaszemet találtam . . .

— Nem igaz, én találtam, — szólt közbe hirtelen a másik Csirke.

— Hazudik, — heveskedett az első, — én láttam meg a szemet!

— Az lehet, de én kapartam ki!

A Kakas megcsóválta a fejét.

— De ostobák vagytok, hogy itt egy szem búzáért véresre vágjátok egymás fejét, pedig abból, amit a gazdasszony most szórt, tízet-tízet is felcsíphetetek volna!

— Én nem azért a rongyos egy szem búzaszemért

pereskedek, — szólt az első Csirke, — hanem az igazságomért. Én nem hagyom a jussomat, ha ad-dig élek se!

— Én meg, — szólt a másik Csirke, — inkább éhen veszek, de nem hagyom halálíg, ami engem illet!

Mialatt a két csirke így erősködött, ki-ki a maga igazsága mellett, egy vén Tyúk a közelükbe lépettet s nem is sejtván, hogy éppen erről van szó, teljes nyugalommal felcsípte a peres búzaszemet s megette.

— No már most, — szólt a Kakas, — ne veszedjete! Úgy ítélek, hogy az öreg tyúk neked is tartozik egy fél szemet, neked is tartozik egy fél szemet adni. Punktum, nincs apelláta! Elmehtetek!

Egyik Csirke sem mert a Kakas ellen szólni, hát hallgattak mind a ketten, de forrt bennük a keserűség, hogy lám, a másik mégis kap egy fél búzaszemet. Az öreg Tyúk meg, hogy mielőbb megadhassa a Kakas ítélete szerint egyiknek is, másiknak is a fél-fél búzaszemet, nekilátott a keresésnek. Amint kapirgált, kapirgált, mellé lopakodott az egyik Csirke s így szólt:

— Kedves nénikém, én elengedem azt, amivel nekem tartozik, ha megfogadja, hogy a másiknak nem adja meg azt a fél szemet.

— Jó lelkem, megfogadom, — felelte a Tyúk, — nem adok én annak semmit se!

Alighogy ez a Csirke megnyugodva elment, a

másik Csirke lopakodott az öreg Tyúk mellé s így szólt:

— Ha a másíknak nem áđ semmit, én elengedem nénémnek szívesen azt, ami nekem jár!

— Jó lelkem, nem adok én a másíknak semmit sem! — felelte az öreg Tyúk s jóízűt nevetett magában, hogy: mégis csak furcsa egy dolog a csirkék igazságszeretete!

*

DE MORTUIS. . .

A Hiéna kiásott egy holtat örök nyugvóhelyéről s éppen marcangolni kezdte a hullát, mikor odarebbent egy kis madár hozzá:

— Ugyan mondd meg nekem, — szólt a kis madár, — hogy van az, hogy te az élő embert elkerülöd s csak a holt embert falod fel?

— Ez nagyon is érthető, — válaszolt a Hiéna, — mert az ember mind rossz, addig amíg él, s csak akkor jó, mikor már meghalt.

— Honnét veszed ezt?! — álmélkodott a kis madár.

— Honnét? Hát maguktól az emberektől tanultam. Lám az emberek minden élő társukat rossznak mondják és csak azt dicsérik, aki már meghalt!

*

A HATTYÚ

A városligeti tó környékén valami éjszakai mulatóhely kidőlt kerítését javígtatták az ácsok. Egyszer, mikor az emberek a déli pihenő idejében az árnyékban szundikáltak, egy fiatal fehér Hattyú kilépett a tóból, odament a kerítéshez, hogy majd megnézi, mi van ott a tilos paradicsomban. A kerítéshez faragott új oszlopok kátrányfestékétől azonban fekete foltos lett a kíváncsi, vigyázatlan, fiatal Hattyú fehér ruhája. A fiatal Hattyú ijedten szaladt vissza a tóba, mosta, mosogatta elszennyezett fehér tollát, de bizony a víz nem vette ki abból a foltokat. Mikor már látta szegény, hogy nem tud magán segíteni, sírva sietett a Vezérhattyúhoz s könyörögve attól kért segítséget, tanácsot.

A Vezérhattyú így felelt neki:

— Sem én, sem más nem tud itt segíteni, mert aki ilyen foltokkal szennyezte be magát, nem lesz abból többé tiszta fehér hattyú sohasem . . .

*

ÖNBÍRÁLAT

Egyszer akadt az erzsébettéri verebek között egy olyan kis Veréb, aki nem csipogott úgy, mint a többi, hanem egy kicsit tudott énekelni. Kitől tanulta el kis nótáit, azt nem tudom, de az bizonyos, hogy ha éneklése messze maradt a legrekedtebb rigó füttyétől is, azért még mindig szebb volt, mint a többi veréb csipogása.

Egy szép nyári napon a verebek kirándultak a Margitszigetre s ott meghallották a Fülemlüle énekét. A verebek nagy áhítattal hallgatták a csodálatos szép dalolást s a példán föllelkessedve, ettől a naptól kezdve, valamennyi veréb reggeltől estig folyton — énekelt. Persze rettenetes csiripelés volt az, amit véghezvittek, de ők szentül azt hitték, hogy énekelnek. Csak egyetlen egy Veréb hallgatott, az, aki addig, amíg a fülemlüle madár énekét nem hallotta, titokban azt hitte magáról, hogy: valami kicsit tud énekelni.

A HALÁLFÉLELEM

Egyszer a Vadgalamb beállított a Kakukhoz, s így szólt hozzá:

— Kérlek szépen kedves Kakuk, nagy bajom van nékem! Mióta élek, egyebet se teszek, csak a haláltól félek. Ezért olyan bús mindig a bűgásom. Eddig nem mertem megkérdezni tőled, hogy hány évig élek még, de most mindenre elszántam magamat s kérlek, mondd meg őszintén: mikor jön el értem a rettenetes halál?!

A Kakuk ránézett a Vadgalambra, aki szinte most is reszketett a halálfélelemtől, aztán megkérdezte:

— Mondd csak, mikor most eljöttél, rendben hagytad a fészketet, úgy, mintha sohasem mennél vissza többé?!

— Nem én, nem rendezkedtem úgy el!

— Hát ha folyton félsz a haláltól, miért nem készülsz el rá?

A Vadgalamb erre nem tudott mit mondani, csak reszketett, mint a nyárfalevél.

— No, — szólt a Kakuk, — szárnyalj haza szépen, rendezz el ott mindent s ha visszajössz, akkor majd megfelelek arra, amit kérdeztél.

A Vadgalamb dobogó szívvel hazasietett, otthon

elrendezkedvén, kis idő múlva visszajött a Kakukhoz:

— Mindent rendbe tettem, a testemmel, a lelkemmel, mindenemmel elkészültem a halálra. Már most mondd meg hát Kakuk, mikor jön el az értem?

— Hogy most mindent elrendeztél, még mindig rettegsz tőle?!

— Ó, most jobban félek, mint valaha!

— Hát akkor én csak azt mondhatom neked, hogy ne félj te a haláltól, mert téged már régen megölt a halálfélelem, te már régen nem élsz, te már régen halott vagy!

A Vadgalamb erre nagy keservesen elkezdett zokogni. Azt siratta, hogy ő már régen halott s észre se vette, hogy mikor halt meg.

TÚLBUZGÓSÁG

Noha az a kis tanya, melynek Bundás volt az őrizője, jó egy-két puskalövésnyire volt a vasúti töltéstől, Bundás mégis szent kötelességének tartotta, hogy valahányszor vonat robogott arrafelé, kirohanjon a tanyából s végigvágatva a földeken, amíg csak ki nem fogyott a szuszból, iszonyú mérges ugatással kergesse a vonatot.

Egy csavargó, aki az úton egy akácfa alatt hűsölt, észrevette Bundásnak ezt az oktan túlbu­z­gósá­gát s mikor megint jött egy vonat s Bundás utána rugaszkodott, — a csavargó kapta-fogta ma­gát, besurrant hirtelen a tanyaházba, egyenesen neki a ládának s ami pénzt abban talált, azt ellopta és megugrott.

Mikor a gazda este hazajött a kukoricakapálásból, rögtön észrevette, hogy mi történt s éktelen haragra lobbanván, a gondtalan házörzöt: a Bundást kegyetlenül elverte. Bundás nyöszörögve szaladt be az istállóba s elbújt a szalmában és sehogy sem tudta megérteni, hogy miért kapott ő most büntetést, holott ő olyan jól vigyázott, hogy eddig még egyetlenegy vonat sem mert beszaladni a tanyaudvarra.

VARJÚT A SZAVÁRÓL

A gazda a padláson tett-vett valamit, a legkisebb fia, a Pista gyerek pedig a házereszről levert jégcsapokat szedegette az udvaron. Egyszer csak Leszállt az udvar végibe egy Varjú. A gyerek, akinek még nem volt annyi esze, hogy a varjút megismerte volna, felkiabált a padlásra az apjához:

— Édesapám, valami igen furcsa galamb szállt le minálunk! Kár, hogy kend nem látja.

— Kár! Kár! — kiáltott a Varjú is, azt gondolván, hogyha így erősítgeti a gyerek szavát, az még inkább elhiszi: csakugyan valami ritka galamb szállt le náluk . . .

A gazda a padlásról visszakiáltott a fiának:

— Nem galamb az te, Pista, hanem varjú!

— Honnét tudja kend, hiszen a padlásról nem látja kend!

— Megismerni fiam a varjút a szaváról!

Erre a Varjú, akiről, ha nem káromlott volna, Pista gyerek ma sem tudta volna meg, hogy nem galamb, — bosszankodva felrebbent s mert ott is olyan kis gyereket látott játszózni, akit még talán bolonddá lehet tartani, átszállt a harmadik szomszéd udvarába.

A NYÚL

A kukoricásban nagyon fűledt meleg volt. A foglyok valami hűvösebb helyre vágyván, felrebentek, s elszálltak. A rebbenésre felriadt a Nyúl. Bizonyosan a vadász elől menekülnek — gondolta magában — sa következő pillanatban ész nélkül szaladt már, s futott, futott, amíg csak el nem fulladt. Akkor aztán meghúzódott egy csomó nagy tőkieval alatt. Alig lélegzett egyet-kettőt, hát nagy rémülten azt látta, hogy jön ám a vadász egy agár kutyával. A Nyúl felugrott jó búvóhelyéről, ahol talán sohsem akadtak volna rá, s elkezdett futni megint veszettül, de mert az ok nélkül való félelem miatt előbb agyonhajszolta már magát, fáradt lábai a valóságos veszedelemből nem tudták már megmenteni szegényt!

*

A HAZUG

A Farkas elkapott egy Bárányt, el is hurcolta, de nem juthatott vele tovább a nádas szélénél, mert itt egy vadász jött rá. A Farkas ezért ledobta a megölt Bárányt s nagy sietve zsákmány nélkül loholt be a sűrűségbe. A juhász Kutyája, aki nyomon követte a farkast, szépen odament s elkezdte jóízűen marcangolni az elhagyott prédát. A vadász előre siető kutyái meglátták a lakmározót.

— Hát te mit csinálsz itt? — kérdezték tőle.

— Eszegetek, amint látjátok!

— No, majd mi is segítünk, hiszen hajnal óta bizony megéheztünk!

A juhász Kutyája, aki egy falatot is sajnált volna amazoktól, azt gondolta magában, hogyha marakodásra kerülne a sor, nem bírna meg azokkal egy maga, legokosabb lesz hát valami nagy hazugsággal elriasztani az éheseket.

Így szólt tehát a vadászkutyákhoz:

— Csak tessék, tartsatok velem. De nehogy aztán én legyek a hibás, őszintén megmondom, hogy az a Farkas, aki ezt a mételyes Bárányt megölte, veszett volt s bizony engem is össze-vissza mart!

A vadász kutyái erre ijedten megfordultak s visszafutottak gazdájukhoz s nagy csaholással borzadozva elmondták annak, amit a juhász kutyájától hallottak. A vadász azután, nehogy a veszett farkas által megmart kutya emberben, állatban kárt teheszen, úgy lepuffantotta a hazugot, mintha — igazán veszett kutya lett volna.

A PLETYKA

Hogy honnét tanulták el, honnét nem, azt nem tudhatni, de való igaz, hogy egyszer az állatok között is nagy divatba jött a pletykálkodás. Ebben az időben a Szamár, hogy már ő is találjon ki valamit, azt a bolond hírt költötte az Oroszlánról, hogy az esett birkát lopott. A Szamár ezt elújságolta az Ökörnek. Az Ökör, ámbár neki is lehetett volna anynyi esze, hogy ilyen szamárságot el ne higgyen, egy percig sem gondolkozott azon, hogy ez a dolog vajjon igaz lehet-e, vagy sem, hanem azon melegében tovább adta a hírt a Rókának. Róka koma persze nagyon jól tudta, hogy bizony ebből egy szó sem igaz, de mert haragudott az Oroszlánra, nagy örömmel fűnek-fának elújságolta, amit az Ökörtől hallott. Rövidesen aztán az egész országban egyébről se beszéltek, csak arról, hogy az Oroszlán esett birkát lopott. Némelyek még azt is tudták, hogy az esett birka hozzá rühes is volt. Mikor ez a hír nagysokára az Oroszlánnak is a fülébe jutott, felparancsolta magához a Rókát s keményen kérdőre vonta.

A megszorult Róka dadogva védekezett:

— Felséges uram, hiszen én az Ökörötől hallottam, ennek meg a Szamár mondta el ezt az ostoba pletykát s én nem másért, hanem csak azért adtam azt tovább, hogy ebből az egész világ lássa, hogy milyen szamár a Szamár s milyen nagy ökör az Ökör.

— Látod, — szólt az Oroszlán, — én a Szamárra nem haragszom, sem az Ökörre, mert arról, hogy ostobák, ők nem tehetnek, de aki okos állat léteére a szamárságot tovább adja, s a végén a Szamarat meg az Ökröt akarja azért felelőssé tenni, az olyan az állatok között, mint a veszett kutya s azt le kell ütni!

És az Oroszlán saját királyi talpával úgy kapta fültövön a komát, hogy az menten ott maradt s az eltakarítására kiharancsolt Hollók nagyhirtelen úgy szétszedték, mintha — esett birka lett volna.

Az állatok okultak a példán. Pletykálkodni ugyan ezután is pletykálkodtak, de ezután minden bolond hírnek mindjárt gazdáját is adták, s mindenki annak a társának nevével adta tovább a pletykát, akit a legnagyobb örömmel látott volna a Hollók karmai között.

A LEHETETLEN

Egy Veréb észrevette, hogy a vincellérné a fején viszi a szőlővel megszedett kosarat a piacra.

— Te, — szólt a Veréb a cimborájának, — igazán fárasztó nekünk ezt a szőlőt szemelgetni; nézd ott a garádon, ott van egy félig szedett kosár, azt mi ketten egyesült erővel a fejünkön könnyen elvihetnők magunknak az akácosba!

A két Veréb nekiesett a kosárnak s addig-addig tették-vették, billegették azt, amíg végre is lebillent s maga alá temette a két kis ostobát, akik nem tudták azt, hogy ami lehetetlen, azt bizony egyesült erővel sem lehet megcsinálni.

*

A PIMASZ ÉS BÁMULÓI

A gróf menyasszonylányát felvirágozott, felpántlikázott négylovas hintón hozták a templomba. A kocsis kalapjának a karimája mögé még otthon a grófi istállóban beült egy Légy s mert a szél onnét le nem fújhatta, szerencsésen eljutott a nagy parádéval a templom elé. Itt aztán a pimasz felmászott a kocsis kalapjának a tetejére.

A plébános úr könyvtárszobájában felnevekedett két okos Légy az ablaküvegen való sétálgatás közben megpillantotta a Legyet, aki a kocsis kalapja tetején olyan büszkén ült, mintha egyenesen az ő tiszteletére fogták volna be a négy lovat a virágos hintóba.

— Nézd már, — szólt az egyik okos Légy nevetve, — hogy feszeleg ott az az ostoba!

— Az ám, — mondta a másik bölcs, — s hozzá még azt gondolja: elhisszük róla, hogy nem is Légy ő már, hanem Darázs!

Az uccai szemeten mászkáló legyek is észreveték a büszkélkedő legyet, csapatosan felkerekedtek ama kiváló Légy köszöntésére, aki négylovas

hintón, grófokkal jár együtt! A büszke Légy azonban rájuk se igen nézett s a köszöntésükre éppen csak hogy megbiccentette egy kicsit a fejét, de bizony egy szóra sem méltatta őket.

És az uccai legyek, akik előtt csodálatos módon a pöffeszkedő pimaszságnak mindennél nagyobb a tekintélye, messziről nagy áhítattal nézegették a szentelen Legyet s azt mondogatták egymás között: ez aztán igazi úr!

*

AZ IGAZ BARÁTSÁG

Bundás nagyon jó barátja volt a Dudásnak: hűségesen megette mindig azt, amit a Dudás adott neki; ha a Dudás ugatni kezdett, Bundás nyomban utána ugatott s helyben hagyta mindig, amit amaz mondott, s ha Dudás a kukoricásba csavarogni indult, Bundás hűségesen mindig elkísérte nagyra-becsült barátját az ilyen kirándulásokra.

Egyszer, mikor a Dudás meg Bundás így a kukoricásokba csavarogni jártak, összeakadtak a becsali csárdás három nagy kuvaszával, akik ott nyulászta. Bundás mikor megpillantotta a csárdabeli három nagy kuvaszt, megfordult s úgy elszaladt, mintha sohse lett volna ott, — a három kuvasz pedig nekiesett a Dudásnak és jól megtépték. Mikor aztán Dudás összevissza marva haza került, a Bundás nagy örömmel fogadta:

— Ó tudtam én, hogy elbánsz te azzal a ronda három kutyával! Hiszen csak azért jöttem el onnét, hogy később azt ne mondhassák a gyalázatosok, hogy egymagad nem bírtad volna le őket!

A Dudás, akinek a füle s a nyaka csupa vér volt, elfordult, rá se nézett a Bundásra, csak annyit mondott:

— Igazán nincs szebb dolog az igaz barátságnál!

A JÓ FŰSZER

A Farkas a rekettyésben ült, tanyája előtt s nagyokat sóhajtott.

— Miért sóhajtozol, mint a kárvallott cigány? — kérdezte tőle a Varjú.

— Hadd el pajtás, ma három birkát loptam s nem tudtam többet megenni, csak egy felet!

— Hát hol vannak azok a megölt birkák. Majd nekilátok én is!

— Itt vannak a bokor alatt, de nem kínálhatlak meg, mert — holnap is nap lesz!

— Ejha! Hát akkor miért jajgatsz és miért sóhajtozol?

— Tudod pajtás, jobban emésztek, ha irigylik, amit ettem.

— Úgy? Hát beteg vagy?

— Nem én! Farkas vagyok, aki valamikor sokat koplaltam s most a bőségben mások irigykedése a kedvenc fűszerem.

A KIS ELEFÁNT

A kis Elefánt, aki még igen-igen esetlenül csetlett-botlott az anyja mellett, meglátott egy Rinocéroszt.

—Tyhú! — szólt a kicsi — de rettenetes ronda túlkös orra van ennek!

Az Elefántmama tréfásan meghúzta a fülét a kicsinek s így intette:

—Nono, korán kezded, a magad orrmányát még tisztességesen ki se tudod fújni s már is a más orrát bírálod?!

A kicsi, hogy megmutassa tudományát, nagy hetykén felvetette az orrmányát s elkezdett trombitálni. Bizony ez a harsogás olyan furcsán ütött ki, hogy hallatára még a komoly Rinocérosz is hangosan elnevette magát.

—Látod, — mondta erre az Elefántmama a fiának, — eddig csak én tudtam, de most már a Rinocérosz is tudja, hogy milyen ügyetlen tacszó vagy még!

MODERNEK

A Fülemilének elveszett a párja. Egy reggel vígan kirebbent fészkeből s nem jött többé vissza. A párjavesztett szegény Fülemile nagyon búsult szerető férje után s mindig olyan bánatosan énekelt, hogy vele sírt mindenki, aki csak hallotta énekét. A fájdalomnak bús dalai különösen meghatották azt az ifjú Fülemilét, aki költő volt s aki órákig elhallgatta a zokogó dalokat s kinek szívében a részvét melege mellett lassanként a szerelem tüze is lobot vetett. Óh milyen boldogság lenne, ha ez a nemes, szerető, hű női szív, letévén gyászát, feléje hajolna! Az ifjú tiszta vágyainak nem tudván ellenállni, egy szép napon felkereste a párjavesztett Fülemilét.

— Asszonyom, — így szól az ifjú, — kérlek, ne vedd zokon, amit mondani fogok. Tudom, hogy párod elveszett, tudom, hogy egyre azt siratod, de nézd, itt az én szerelmes hű szívem, fogadd el azt, forró szerelmem talán enyhítheti bánatod!

A bús Fülemile így felelt az ifjúnak:

— Nem fogadhatom el szíved szerelmét, nemes

ifjú, hiszen az én uram, ha meghalt is, él! Éneke-
met most is neki zengem, szívem most és halálig
ő érte dobog s álmomban itt van ő mindig velem.
Nem, nem, akit szeretnek, az a halálban is él...
Az ifjú Fülemile nagyon a szívére vette azt, hogy
kosarat kapott s bánatában világgá ment. Jó ideig
bujdosott nagy szomorúságában berekről-berekre.
Egyszer a hetvenhetedik határban egy szép liget-
ből ismerős dal hangzott felé. Óvatosan közelébe
lopózott az énekesnek, hát mit láttak szemei: az
elvesztettnek tartott Fülemileférj új feleségének
énekelt valami csodaszép szerelmi dalt!

— Óh te aljas, — szólt megbotránkozva az ifjú a
megszökött csapodárhoz, — van lelked itt szerel-
meskedni s az örök szerelemről zengeni, mikor el-
hagyott asszonyod otthon halálra búsulja magát!

Az ifjú utálattal fordult el a léha dalostól s
hazafelé indult. Reggelfelé érkezett meg s epedve
leste, mikor zendül meg a gyászos asszony éneke.
Hiába várta: az elhagyott Fülemile nem énekelt.
Bizonyosan addig siratta elvesztett párját, — gon-
dolta az ifjú, — míg meghasadt a szíve bánatában.

— Tévedsz fiam! — így világosította fel kérdé-
sére az ifjút az az öreg Költőfülemile, ki neki min-
dig pártfogója volt, — tévedsz fiam, a bánatos asz-
szony új férjet fogott magának s most azért nem
énekel, mert anyai örömökre készülve ül a fészkén!

Az ifjú megtántorodott, percekig szótlánul állt a

vén költő előtt és csak sóhajtozott. Az öreg poéta folytatta:

— Igaz, hogy eddig a Fülemiléket, mint a halálig való hű szerelem példaképeit emlegette a világ, — de hát közöttünk is megromlottak az erkölcsök. Azonban a többség ma is olyan tiszta, mint régen volt! Ám csavarintsanak az ilyen esetekből sikamlós dalokat azok, akik csak olcsó hírnévre vágyanak, de te fiam, ha igazán visszaóhajtod a tiszta világot s igazán költő vagy, akkor észrevétlenül nemesítő, szent hazugsággal zengj ezután is csüggedetlenül zengő énekeket az örök szerelemről!

Az ifjú jól megfontolta az öreg tanácsát, de nem tudván korát megtagadni: — másnap reggel nagy hangosan már egy frissen szerzett ocsmány, trágár nótát füttyölt a csapodár és a búsuló Fülemiléről.

AKINEK POSTA A SZÁJA...

— Jó reggelt asszonyom, hova siet ilyen hajnalban? — így szólította meg a Menyét a Kacsát, ki a kertek alatt az ér felé totyogott.

— Idemegyek le az érre! Egy kicsit ki akarom fűjni magamat, mert otthon már megöl a sok bosszúság.

— Talán kellemetlenségei vannak otthon?

— Jaj ne is kérdezze, kedves uram! A gazdasszonyom utálatos egy asszony. Reggeltől estig be nem áll a szája s mégis mindig nekem vagdossa a fejemhez, hogy folyton hápogok s akárhova megyek, a réten, a parton, a kertek alatt, úton, útfélen, boldog-boldogtalannak elfecsegem, hogy mi van a mi udvarunkban, hogy a libák így, a libák úgy, hogy a mi kakasunk a szomszédba jár s hogy a mi tyúkjaink eldugják a tojást. Pedig mind szentigaz, amit beszélek, de azért az én gazdasszonyomnak mégis csak velem van baja. Ma reggel már azzal ijesztgetett, hogy rajtam előbb-utóbb betelik az a régi mondás, hogy: kinek posta a szája, tüzet gyújtanak alája! Ilyet mondani nekem! Hát boszorkány vagyok én, hogy tűzhalált haljak? Rettenetes egy asszony az én asszonyom! S tudja uram, mi

benne a legrettenetesebb? Az, hogy igazságtalan! Mindenkit békében hagy, csak engem korhol folytonosan. Mintha valami égbekiáltó bűn lenne az, hogy meglátom és szóváteszem a mások hibáját! De persze, más bármit tehet, az ellen nincs neki szava. A kutyák tegnapelőtt olyan lyukat csináltak a kertkerítésen, hogy egy borjú is átsétálhat rajta. Azok az utálatos kis csirkék pedig tegnap az én éjjeli szállásom ajtaja alatt olyan gödröt kapartak ki, hogyha kedve tartaná, akármelyik róka kényelmesen bejuthatna hozzám...

A bőbeszédű Kacsza egy kicsit kifogyott a szuszból, egy pillanatra megállt a beszédben.

— Kedves asszonyom, — szólott ekkor a Menyét, — én nem vagyok ugyan valami nevezetesen ügyes és furfangos fickó, hanem annyi eszem van, hogy meg tudom szabadítani kegyedet rettenetes helyzetéből! Bizzék bennem!

A Menyét nem mondhatott többet, mert egy vén paraszt baktatott feléjük az úton s ez elől hirtelen elillant. Ígétét azonban becsületesen megtartotta. Még aznap éjfél tájban, mikor az éjszakának csillagokkal kipettyezett fekete szárnyai alá bújva mélyen aludt az egész világ, azon a lyukon s azon a gödrön át, melyről a postás szájú fecsegett, csakugyan megszabadította őt a rettenetes gazdaszonytól is meg — a tűzhaláltól is.

AZ AJÁNDÉK

A Gólyák tavalyi fészket nemcsak hogy nem bántották, hanem mert az őszi viharok megtépták egy kicsit, János gazda nagy kinnal felhúzott egy ócska szekérekereket a házra, dróttal felkötözte arra a baglyas fészket s egy-két vastagabb gallyal meg is támasztotta jól. Mire a várt tavaszi vendégek megjöttek, készen várta őket a fészek. A Gólyák nagy kelepeléssel köszöntötték a gazdát, aki háznépével együtt az udvaron örömmel fogadta a tavalyi jó barátokat. A kis gyerekek toruk szakadtából sok szerencsés jónapot kívángattak Gólyabácsiéknak. A Gólyabácsi valami módon jelét óhajtván adni köszönetének, egyszer csak felszállt a fészekről, elszárnyalt a tóra s egy kis idő múlva visszatérvén, egy jókora vízikígyót vetett le a kurjongató gyerekek közé. Azt gondolta nyilván, hogyha az ő fiókáinak ez a legkedvesebb csemegéje, majd a gyerekek is örülnek ennek.

— Huh! — borzadoztak a gyerekek, — utálatos kígyót hozott nekünk ez a cudar, szemtelen Gólya!

— Sohse magatokhoz mérjétek az ajándékot, — szólt János gazda, — hanem ahoz, aki adja s akkor a hálátlan kígyó is jelenthet hálát!

A GYÖNGÉBBEK VÉDELME

Egyszer egy rossz kölyök azt kapta fel, hogy az udvaron gumipuskával lövöldözgetett a saját galambjaikra. Kárt ugyan nem tett még bennük az ügyetlen céllövő, de a galamboknak sehogyse tetszhetett a folytonos riasztgatás. Egy este, mikor a gyerek már betakarodott a házba, a galambok a dúcban tanácskozni kezdtek, hogy: mitévők legyenek? Egy tapasztalt vén Galamb így szólt a gyűlésen:

— Oktalan üldözőnk ellen csak úgy védekezhetünk, ha magunknál hatalmasabbnak haragját zúdítjuk ellene.

— Ez igen bölcs mondás, — felelte erre egy másik Galamb. — De csak azért, mert reánk lövöldöz, ki az ördög fog haragudni erre a rossz kölyökre?! Lám, se az apja, se az anyja nem törődnek azzal, hogy a gyerekük mit mivel velünk!

— Bízátok csak rám, — szólt az öreg Galamb, — de kikötöm, hogy holnap reggel, mikor a gyerek megint elkezdi a lövöldözést, mindnyájan azt teszitek, amit én parancsolok!

Másnap reggel a gyerek, aki nem is álmodta, hogy a galambok így összefogtak ellene, megint csak elővette a gumipuskáját, felvett a földről egy jó gömbölyű kavicsot, bele is illesztette azt a bőrvetőbe s szépen összefogván azt a jobbkeze két ujjával, nekikészült, hogy majd odacéloz a kút körül eszegető galambok közé. Abban a szempillantásban, mikor a gyerek lövésre kapta a gumipuskáját, az öreg Galamb elkiáltotta magát:

— Utánam!

A galambok erre rögtön felrebbentek s az öreghez tartva magukat, nem a dúc felé, hanem éppen fordítva, a ház felé repültek. A vadászszenvedélytől elvakult gyerek hirtelen közibük lőtt s csircser, a nagyszoba ablaka ezer darabra tört!

A gyerek anyja nagy mérgesen kiugrott a házból, fülön kapta a gyereket, jól elagyabugyálta s összetörte a gumipuskáját.

— Látjátok, — szólt az öreg Galamb, — minden ember segítségére siet a gyöngébbeknek, ha azok ellensége már neki is kárt csinált.

VISSZA KELL JÖNNI

A kis Sólyom-madarak repülni tanulgattak. Egy napon éppen erős keleti szél fűjt, mikor megint próbálkoztak.

— Milyen könnyen megy most a repülés! Szinte visz a szél magával! — örvendeztek a buksik és szél alá messze-mesze elrepültek a fészektől.

Mikor már jó messzire jártak, mégis csak eszükbe jutott, hogy haza is kellene menni. Meg is fordultak, el is indultak hazafelé, de a szél, mely eddig vígan vitte őket a maga útján, bizony nem fordult meg a kedvükért, s így a kis Sólyom-madarak halálra fáradtan érkeztek haza a fészekbe. Úgy lihegték a szegénykéék, s meghajszolt szívük úgy dobogott, hogy egy darabig beszélni se tudtak.

— Látjátok, — szólt az anyjuk, — a jó széllel szálló madárnak, még ha sólyom, sem szabad elfeledkeznie arról, hogy: vissza is kell ám jönni!

*

AZ ELŐKELŐ GYÖNGYTYÚK

Egyszer egy Gyöngytyúk a baromfiudvarból átszökött a fácánosba. A szép fácánok megtúrték maguk között, évődtek is vele s nagyokat mulattak az ő rovására. A Gyöngytyúk nagyon boldog volt s ettől kezdve reggeltől estig mindig a fácánokkal tartott s ha éjszakára hazatérvén, a baromfiólban valamelyik tyúk megszólította, alig-alig felelt annak:

— Hagyjatok engem békében, nem értem én a ti kotyogásokat!

Az előkelő fácánok azonban csakhamar megunták az évődést, az előbb mulatságosnak talált Gyöngytyúkot kezdték tolakodónak tartani, s rövidesen ki is nézték maguk közül. A Gyöngytyúk, mikor észrevette, hogy a fácánokkal így megjárta, nem ment át többé hozzájuk, hanem a baromfiudvarban a tyúkokkal akarta a régi barátságot megújítani. De valahány tyúkot csak megszólított, az mind, — mintha csak összebeszéltek volna, —mind azt vetette oda neki:

— Hagyj engem békében, nem értek én fácányul!

HIÚ BOLONDOK

A Pulykakakas az udvaron sétálgatott. A gyerekek mikor meglátták, elkezdték kiabálni:

— Szébb a páva, mint a pulyka! Szébb a páva, mint a pulyka!

A Pulykakakas éktelen dühbe borult, elveresedett, majd elkéült a méregtől, s dült-fült haragjában.

Mikor a gyerekek elunták a pulyka dühösködését nézni, odébb mentek, s felkeresték a kertben a Pávát, s elkezdtek annak nagy hanggal kiabálni:

— Szébb a pulyka, mint a páva! Szébb a pulyka, mint a páva!

A Pávakakas éktelen dühbe borult, felberzenkedett, a szárnyával verdeste a földet, s majd megüőtte a guta tehetetlen haragjában.

A Galamb, aki a Pulykát is, meg a Pávát is látta, mikor a gyerekek beszéde miatt dühösködtek, először leszállt a Pulyka mellé s így szólt:

— Te Pulyka! Úgy-e magad is tudod, hogy a Páva csakugyan szébb nálad?! Miért haragszol tehát oktondi módra, ha az igazat a szemedbe mondják?!

A Pulyka elveresedett, elkékült, s olyan méregbe jött, hogy a szelíd Galamb ijedten felrebbent s elment a Pávához.

A Pávának ezt mondta a Galamb:

— Te Páva! Úgy-e magad is tudod, hogy te sokkal szebb vagy, mint a Pulyka, miért haragszol tehát oktondi módra, ha csupa kötekedésből valaki szépséged kisebbíti? Vagy olyan hiú vagy, hogy ezt sem állód?

A Pávakakas éktelen dühbe borult, felberzenkedett, a szárnyaival úgy verdeste a földet, hogy a szelíd Galamb ijedten hazaszállott s felfogadta, hogy sohasem áll többé szóba semmiféle hiú bolonddal.

AZ OROSZLÁN ÉS A LEGYEK

Egyszer egy ifjú Oroszlán sétálás közben tövisbe lépett. Szörnyen restelte, hogy övele ilyesmi megeshetett, s bárha kegyetlenül szúrta talpát a bele-tört tövis, a világért meg nem állt volna, hanem kemény léptekkel tovább ment. Mikor sétája végeztével hazaért, csupa vér volt már a talpa.

— Ó Fenség, — szólt egy Légy, ki beszemtelenkedett az ifjú Oroszlán barlangjába, — a világért el ne mondd, hogy tövis ment a talpadba, s így méltóságodon csorba esett! Orvost se hívass: itt vagyok én, megbízható társaimmal lenyaljuk talpadról a vért s meggyógyítjuk a sebet.

Az ifjú Oroszlán bárgyú módon csupa álszégyenből hallgatott a Légy szavára, s szegény nem nagy idő múlva az aljas talpnyalóknak áldozata lett.

*

A GÓLYA ÉS A KIS BOGÁR

Egy kis Bogár így szólt a Gólyához:

— De jó kendnek, hogy olyan hosszú a lába: így magasabban álldogálván, de sok szépet láthat kend!

— Ó te kis Bogár, — így szólt a Gólya, — úgy-e látod azt a hajladozó fűszálat, amire fölmászol?!

— Látom.

— Úgy-e látod azt a szép virágot, amire rá-szállsz?!

— Látom.

— Úgy-e látod a ragyogó harmatcseppet, amiből iszogatsz?

— Látom.

— És ha felveted a szemed az égre, úgy-e látod a mennyboltozatot, a felhőket, a napot, s este a millió csillagot?!

— Látom.

— Ó te balga kis Bogár! Ugyan mit gondolsz hát, hogy aki magasabban áll, mit láthatna ezeknél szebbet, gyönyörűbbet?!

A BÖLCS

Egy kis Bagoly kiült az odú mellé egy száraz ágra melegedni. Alig hogy elhelyezkedett, a berekbeli madarak egyszerre mind nekiestek: csípték, ütötték, verték. A kis Bagoly ijedten visszament az odújába, s elpanaszolta az anyjának, hogy mi történt vele:

—Egy szót sem szóltam, semmit sem tettem, nem vétettem senkinek! Miért jöttek tehát ezek így mind ellenem?!

—Azért fiam, — szólta az anyja, — mert a bagoly-nak több esze van, mint ezeknek az apró madaraknak!

—Hát miért akarják agyonverni azt, aki okosabb mint ők, hiszen örülniök kellene, hogy bölcs madarak is vannak!

—Azért rontanak rá a bölcsekre, fiam, mert azok elméjének fényessége mellett még sötétebbnek látszik az ő butaságuk. Ez mindig így volt, így is marad, s ez ellen csak úgy védekezhetsz, ha mindig távoltartod magad az ostobáktól!

A kis Bagoly ezután csak akkor jött elő odújából, mikor a sok-sok apró madár már mind aludt.

A GÖGÖS KAKUKK

Egyszer három kis Ökörszemmel egy Kakukkfí nevelkedett egy fészekben. A három kis madár alig-alig fért meg a nagy kamasz mellett, de nem zúgolódtak, hanem amennyire csak lehetett, özszebb szorultak, hogy több helye maradjon annak, akit ők jámborul testvéreknek tartottak. Egy szép napon észrevették a fészek lakói, hogy mászik ám a macska felfelé a fára fészket rabolni! A három kis Ökörszem remegve bújt össze s jajgatott az anyja után. A Kakukkfí, aki ha eddig evésről volt szó, sohasem mondta, hogy ő nem Ökörszem, most hetykélkedett:

— Engem nem bánt az olyan macska, aki ökörszem-fészket keres, mert hiszen én nem holmi közönséges Ökörszem, hanem Kakuk vagyok!

A macska odaért a fészekhez, s kikapta abból a legnagyobbat: a Kakukkfít, s a zsákmánnyal beérvén, békében hagyta a három kis Ökörszemet.

A JÓ BARÁTOK

Egy Rigónak a Sólyom úgy megvágta a szárnyát, hogy sohasem tudott repülni többé. A szegény béna Rigó egy nagy kertben húzta meg magát, s hullott gyümölcsön éldegélt, de magánosságában elunván magát, egy szép napon hangos rikkantásokkal vendégségbe hívta a határ összes rigóit. Azok persze szívesen jöttek, másnap is jöttek, harmadnap is jöttek, s mindaddig nagy barátkozással jártak a mi rigónkhoz, míg a gyümölcsben tartott. Aztán pedig hiába kérte baráti segítségüket, a sok barát bizony soha többé felé sem nézett a tört szárnyú Rigónak, aki utoljára is, mert a kedves vendégek által megkoppasztott fákról nem hullhatott már gyümölcs, nyomorultan elpusztult a kert sövénye alatt. Az egerésző Macska, mikor ráakadt ott az éhenhalt madárra, el nem tudta gondolni, hogyha az egész határ csak úgy zeng a rigófüttytől, miért hagyták ezt így éhen veszni — a barátaí?!

*

A TINÓ

Egy Tehén meg egy Tinó egymás mellett álldo-
gált a vásáron. Egyszer odajött egy paraszt, jól
körülnézte a Tinót, s aztán megkérdezte a gazdá-
ját, hogy mennyire tartja? A gazda azt mondta,
hogy száz pengő az ára!

— A Tinó odaszólt a Tehénhez:

— Mit, száz pengő?! Én legalább is százezer
pengőre tartottam volna magamat!

— Jaj szép öcsém, — felelte erre a Tehén, — egy
tinó sem ér annyit, mint amennyire tartja magát!

Hogy a Tehén mennyire fején találta a szeget, az
hamar kitetszett, mert a paraszt megkapta a Tinót
százezer pengő helyett hetvenöt pengőért.

A Tinó búsan ballagott a paraszttal új otthona
felé. Amint mentek, mendegéltek, találkoztak az
új gazdának a komájával.

— Hogy vette kend komám ezt a Tinót? — kér-
dezte a koma.

— Hetvenöt pengőt adtam érte!

— No komám, becsapódott! Dehát nem kend az
első, aki későn veszi észre, hogy nem minden tinó
ér annyit, mint amennyit adtak érte!

A Tinó szinte megtántorodott ettől a beszédétől, mert már most éppen sehogysem tudta kitalálni, hogy ha sem annyit nem ér, mint amennyire tartja magát, sem annyit, mint amennyit kérnek érte, de annyit sem ér, mint amennyit adtak érte, — akkor mennyit ér hát egy tinó?

Az új gazda udvarában vén Ökrök közé került a Tinó. Alighogy összeismerkedett velük egy kicsit, rögtön feltette nekik a kérdést, hogy voltaképpen mennyit ér hát egy tinó?

Egy vén Ökör megfelelt neki:

— A levágott tinó annyit ér, amennyit a mészáros ad érte. Az eleven tinó pedig semmit sem ér!

A Tinó eltátotta a száját, s bambán bámult az öreg Ökörre. Ez aztán megmagyarázta a dolgot:

— Mondom, az eleven tinó semmit sem ér, mert semmit sem csinál; mikor pedig már igába fogják, s így munkája szerint ér valamit, — akkor meg már nem tinó, hanem ökör a neve.

A SÁRGA IRIGYSÉG

A déli melegben egy Szarvasbogár hűsölt csendesen a bokor alatt. Egy ici-pici kis Bogár leszólt hozzá:

— Hej, de nagyra vagy a nagy testeddel, s az agancsoddal. Azt szeretnéd persze, hogy igazi szarvasnak tartsalak!

— Nem én, — felelte a nagy Bogár, — hiszen azért, mert magadnál nagyobbat s ékebbet látva, elöntött téged a sárga irigység, — én sem tartalak ám téged — Embernek.

*

A CSUKA

Egy nagy dunai Csuka a sok kisebb hal között elbizakodottságában azt hitte már magáról, hogy ő a tengeri cápa. Egyszer egy ember fürdés közben jó mélyen belábolt a vízbe. No, — gondolta a Csuka, — most megmutatom, hogy cápa vagyok, s megeszem ezt az embert! Nagy magabíztában neki is ment az ember lábának, de az ember sem volt rest, nagy hirtelenséggel összekapta a két lábaszárát, megszorította a Csukát, aztán pedig a kezeivel jól megmarkolta, s akárhogyan hányta-vetette is magát, bizony kirántotta a vízből, s kivitte a partra. Itt aztán a Csuka úgy kapkodott a levegő után, s úgy kidüllesztette a szemét, mint akármelyik szárazra vetett — cápa.

*

HADÜZENET

A kis Vércse már aludt a fészekben, az apja meg ébren várta haza az anyjukot, aki vacsorát vadászni járt. Öreg este volt, mikor hazakerült az asszony.

— De nagyon elgondolkozva üldögélsz itt! — így szólította meg az asszony az urát.

— Hát bizony, — felelte a Vércse, — van is min elgondolkoznom, mert a fiunk kétfelé vágta ezt a kerek világot, s háborút üzent a nagyobbik résznek!

— Hogy-hogy? — kérdezte mosolyogva az anya.

— Hát úgy, hogy míg eddig gyerekmódra úgy beszélt magáról, mintha valami idegen kis madárról beszélt volna, — amíg odajártál, kimondotta azt az egy nagy szót, ami örökös harcot jelent.

— Mit mondott hát?

— Az imént mondta először magáról azt, hogy: Én!

Az anya szemében a mosolygás fényét rejtett aggodalmak titkolhatatlan szomorúsága fátyolozta el és védő szárnyát ráterítette alvó gyermekére, aki szegényke most még nem is álmodott arról, hogy azzal az egyetlen büszke „Én” szóval csakugyan szembe szegezte magát mind az egész világgal!

A NÉMA HALAK

Egy kis vízi Pók megszólította az anyját:

— Anyám, miért nem beszélnek a halak sohasem?

— Azért fiam, — felelte az anya, — mert a levegő s a víz jó hangvezető lévén, ezek a szegény halak mind meghallják azt a sok hiábavaló beszédet, amit az emberek a szárazföldön véghez visznek s e sok locsogástól úgy megundorodtak a hüllők, hogy örökös némaságot fogadtak.

— Nos és mi hasznuk van ebből?

— Azt nem tudom, de az bizonyos, hogy a hallgatásnak még egyetlenegy hal sem vallotta kárát.

*

SENKI SEM HIÁNYZIK

A kapirgáló Csirke ráakadt egy Kukacra, felkapta, megette s odébbment. Alig ment valamennyire, a Csirkére lecsapott a Kánya s elvitte a Csirkét. A Kányát, mikor hazafelé igyekezett zsákmányával, megfogta a Sas. Mikor a Sas sziklavára felé szállott, a vadász lelőtte. Nagy zivatar támadt s a fekete fellegek tüzes villáma a sziklákön járó vadászt, mint valami gyöngé kis ágacsát levágta az élet fájáról. Aztán kisütött a nap és sugarai elkergették a vilámokkal terhes fekete felhőket s a kék ég úgy mosolygott le a világra, mintha a kukacok, csirkék, kányák, sasok s vadászok közül egyetlenegy sem hiányoznék a földön.

*

A KIDÓLT ÓRIÁS

Egy éjjeli vihar kidöntött egy faóriást. Reggel az a két kis madár, akiknek a kidólt fa ágai között volt a szállása, könnyezve nézegette a földre zuhant fát.

— Nézd, — szólt az egyik, — mikor állt, nem látszott ilyen rettentő nagynak!

— Nem, — felelte a másik, — hiszen régi dolog, hogy a nagy fáról s a jeles emberről holtában lát-szik meg: milyen óriás volt!

A kegyeletes szívű két kis madarat egy tarka borjú jötte zavarta meg. A borjú megbámulta a kidólt óriást s aztán, noha nem szokása a falevelés, csupa kíváncsiságból vagy talán azért, hogy ökörkorában is elemlegethesse ezt a hősi tettet, megtépázta a kidólt fa koronájának hervadó lombját s majszolni kezdte.

A kis madarak messziről nézték ezt s csak könnyeztek tehetetlenségükben. Dehát mit is csinálhatna két gyöngye kis madár szemben egy borjúval?

A HALHATATLAN

Mikor a szoboravató ünnep díszes közönsége elszéledt s az ércalak, a lába elé tett pompás koszorúk virágerdejében, magára maradt, a madarak a liget fáiról közelebb merészkedtek s kíváncsian nézegették a szobrot.

Egy százesztendős öreg Holló megszólalt:

— Óh, hiszen én ismertem őt! Bár ötven esztendővel ezelőtt éhenhalt, halhatatlan férfiú az, kinek szobra áll előttetek.

— Furcsa beszéd! — mondta egy Varjú, — hogy nevezheted azt halhatatlannak, aki közönyös kortársai között éhenhalt s ötven esztendeig elfelejtett halott volt?!

— Azért mondom, — felelte a vén Holló, — mert aki népszerűségének teljességében tegnap halt meg s ma már szobrot kap, arról lehet, hogy holnap már senki sem fogja tudni, hogy: ki volt, — de aki egy emberöltővel halála után új nemzedék által megkoszorúzottan kél életre, az bizony, ha meghalt is: halhatatlan!

Az énekes Rigó, — mintha megelevenedett volna

előtte a halhatatlan, — mély megilletődéssel nézte a szobrot, a Verebek pedig, amint a Holló szavai-
ból megértették, hogy ez az ércalak nem élő em-
ber, — csapatosan leszállottak a szoborhoz s a vi-
rágok között ennivaló szemet s magot keresvén,
széttúrták a szép koszorúkat.

A SAS ÉS A LEGYEK

A vén réti Sas csendesen bóbiskolt a napon. A Legyek észrevették az öreget, odarepültek hozzá, körülrongták kopaszodó fejét s mindenféleképpen bosszantották. Az öreg egy darabig csak tűrte a szemteleneket, de aztán megszólalt:

— Menjetek már a pokolba s ne pimaszkodjatok itt!

— Hohó bácsi! — szólt a legszemtelenebb Légy, — ne kurrogj itt ilyen hetykén, nem félünk mi tőled, hiszen tudván tudjuk a régi mondást: hogy a sas nem kapkod legyek után!

— Az igaz, — felelte a vén Sas, — akármilyen éhes vagyok is, sohasem kapkodok olyan rongy semmiség után, mint amilyen a légy, — de ha pimaszul szemtelenkedik, bizony nem tűröm!

S az öreg, hogy a jó mondás rossz magyarázóinak példáján tanuljon a többi, egy kapással bekapta a szemtelenek szószólóját vagy tizedmagával együtt!

A KAPPAN

Egy éjszaka a Róka nagy óvatosan belopódzott a baromfiólbá, hirtelen torkonragadta, megfojtotta s elhurcolta a Kakast. Egy Kappan valahogy felriadt, látta is, hogy mit mivel a Róka, de nem szólt. Azt gondolta magában, hogy ha a Kakas olyan büszke a hatalmára, hát most mutassa meg, hogy milyen legény! A jámbor Tyúkok az egészből semmit sem vettek észre s békében aludtak. Szürkületkor az egyik Tyúk is, a másik Tyúk is fel-felpillantott, de aztán, noha mindnyájan látták, hogy már virrad, valamennyien csak aludtak tovább. Nem lehet még itt a reggel, — ezt gondolta minden Tyúk magában, — hiszen nem kukorékolt még a Kakas! A nap azonban kakasszó nélkül is felkelt s fényes sugarai be-kukucsáltak az ólbá. A Tyúkok látták is, hogy immár kivilágosodott, de mert a Kakas nem szólt, nem hittek a saját szemüknek s aludtak tovább. Az élelmes Kappan ebből látván, hogy milyen buták a Tyúkok, gondolt egyet s a maga kappanhangján kétszer-háromszor nagyot kukorékolt!

— Reggel van, keljünk fel! — petyegték már most a Tyúkok s örömmel követték a Kappant ki az udvarra.

Kapirgálás közben megszólalt egy kis Jérce:

— Ugyan hova lehetett a mi Kakasunk?!

— Ki tudhatná azt! — mondta egy vén Tyúk, — nem a mi dolgunk, hogy ő rá vigyázzunk! Ha nincs itt, nincs itt, az a fő, hogy van, aki kukorékoljon.

— Igen ám, — szólott megint a Jérce, — de ez a Kappan mégsem kakas ám!

— Ó, az sem bizonyos még egészen! — szólott egy másik vén Tyúk, — lehet, hogy jó kakas lesz belőle s eddig csak azért tette magát kappannak, hogy a mi híres Kakasunkat magára ne haragítsa!

Ebbe a Tyúkok aztán belenyugodtak s kellemeztetve magukat, úgy hódoltak a Kappannak, mintha az igazán kakas lett volna. A Kappan ettől persze nagyon elbízta magát s igen begyeesen, kényeskedve járt-kelt. De nem sokáig tartott a dicsősége, mert egyszer csak jött a szolgáló, elkapta a Kappant, aki büszke felfuvalkodottságában nagyobb-nak látszott a többinél s az nap a várt vendégek vacsorára kappanpecsenyét kaptak!

A Tyúkok eleinte sajnálták a kappant s el-elmondogatták, hogy bizony abból talán jeles kakas lett volna, ha időt hagytak volna neki, — de mikor a gazdasszony új kakast szerzett, mindnyájan éppen úgy elfelejtették a Kappant, mint ahogy elfelejtették azt a régi Kakast, akit a Róka elvitt!

A RIGÓ ÉS A FÜLEMILE

— De jó dolgod van neked, — szólt a fekete Rigó a Fülemléhez, — te rád nem lesnek az emberek s nem zárnak kalitkába! Fekete ruhámban én sem vagyok pompásabb, mint te, s engem mégis elcsípnek!

— Igen, — felelte a Fülemile, — mert az emberek tudják, hogy a fekete Rigó a kalitkában is füttyörész, a Fülemile pedig rabságban sohasem énekel!

A VADÁSZOK

Kiránduló társaság verte fel az erdő csendjét. A Róka kis fiával kisurrant házából szétnézni: nem lesz-e ennek a mulatságnak valami rossz vége? A társaság virágos jókedvben ibolyát keresett. Csak két úri ember nem hajladozott, ezek nyugodtan üldögéltek egy nagy kendőn, pipáltak és beszélgettek. A sétatálcán kívül semmiféle fegyver sem volt náluk. A Róka azt gondolta magában, hogy kihallgatja, miről beszélnek s így valamit megtud majd a világ folyásáról. Odalopódkodott hát nagy óvatosan kis fiával együtt a beszélgetők közelébe. Arra értek oda, hogy az egyik úri ember éppen ezt mondta a másiknak:

— Az mind semmi, amit te most elbeszélteél, de az én Káró kutyám egyszer, mikor a színház előtt mentem vele, úgy megállt, hogy semmi áron sem tudtam odébb vinni. Nézem-nézem, hogy mit áll ez a kutya? Hát aztán veszem észre, hogy a kiakasztott színlap „A vadkacsa” című darabot hirdeti.

A Róka ijedten odaszólt a fiának:

— Szaladjunk fiam, ezek vadászok!

— Hiszen nincs puskájuk! — súgta a kicsi.

— Fiam, az ilyen vadászoktól még az is kitelik, hogy: sétatálcával rókát lönek!

FENTES ALANT

A Kecskék nagyon megsokalták már, hogy akármerre mentek, a gyerekek mindenütt utánuk mekegtek, — elhatározták tehát, hogy megkérik a Kőszálikecskét, hogy a fellegekbe érő havas sziklacsúcsról jöjjön le a völgybe közibük s így alapítsa meg az ő tekintélyüket.

— Nem megyek le innét, — szolt le a Kőszáli kecske a küldöttséghez, mely a szikla tövéből felkiabálta hozzá a kecskék kérését, — itt maradok én a fellegekbe érő havas sziklák tetején, mert így nem sározom el magamat s királyi vadászok járnak utánam. Ha meg lemennék, az emberek szemében én is csak olyan piszkos kecske lennék, mint a többi s utoljára ti Kecskék is azt mondanátok, hogy éppen olyan bakszagú vagyok, mint ti magatok!

*

KI MICSODÁS

A fiatal gazda négy malacot vett a vásáron. Amíg hazafelé hajtotta őket, a malacok igen jól viselkedtek: szépen csendesen, szófogadó módon ballagtak az úton a gazda előtt. Amint megérkeztek, a gazdasszony finom, jó korpás moslékot adott a malacok elébe. A legerősebb malac erre rögtön beállt mind a négy lábával a vályúba s úgy habzolt, mintha világéletében sohasem evett volna eleget. Két malac összeverekedett s csak azon békültek meg, hogy a negyedik malacot közös erővel elverték a vályútól. Ez aztán azzal vigasztalta magát, hogy elkapta azt a kis jércét, aki bolond fejjel abban a reménységben, hogy neki is jut talán valami maradék, bebújt az ólba.

— Jaj, jaj! — siránkozott a gazdasszony, — de hogy is tudott kend ilyen malacokat megvenni?!

— Hát lelkem, — felelte a gazda, — az már úgy van, hogy bálban, követválasztáson és vásárban senki se azt mutatja, hogy ő voltaképen milyen s a malacokról csak az etető vályúnál sül ki, hogy ki micsodás.

A SZERENCSE

Egyszer egy tarka Ló meghallotta, hogy egy vén asszony, mikor őt megpillantotta, háromszor egymásután ezt mondta:

—Tarka lovat látok, szerencsét találok.

A tarka Ló, aki eddig még nem tudta azt, hogy sok ember ahelyett, hogy maga akarna a maga szerencséjének kovácsa lenni, a tarka ló látásától várja a bizonyos szerencsét, nagyon megörült az öreg asszony mondásának. No, — gondolta magában, — ha az emberek ezt tartják, akkor egykettőre könnyű szerrel jómagam is szerencsét találhatok s megszabadulhatok a hámtól és az ostortól! Nem is igen halogatta tehát a dolgot s másnap, mikor szénafuvarozás közben a gyepplőszár lötyögéséről észre vette, hogy a kocsis az illatos széna tetején elbóbiskolt, — letért a kocsival a parti útról, beleszaladt a patakba s annak tiszta tükrében meglátván magát, a siker bizonyos reményének örömeivel nyerítette, hogy:

— Tarka lovat látok, szerencsét találok!

A kocsis azonban a zökkenésre felriadt s éktelen

haragra gyulladván, a szénahányó vasvilla nyelvéllyel olyat ütött a babonás ló füle közé, hogy az ijedtében szerencsésen elharapta a nyelvét s így bár a fájdalomtól szikrázó szemeivel tíz tarka lovat is látott maga előtt a patak tükreben, bizony másodszor és harmadszor már nem tudta elmondani: „Tarka lovat látok, szerencsét találok!”

*

AZ ÉGI HÍD

A zivatar elült és szép szivárvány tetszett fel az égen. A kis Katicabogár, aki életében most látott ilyet először, megkérdezte az anyjától, hogy: mi az?

— Hát lelkem, ez a szép szivárványhíd a földről az égbe!

A kis Katicabogár erre se szó se beszéd, titokban elindult, hogy majd ő ezen a szép hídon felmegy az égbe. Repült, repült jó darabig a kis bogár, de lassanként eltűnt a szivárvány s nem maradt az égi hídnak nyoma sem. A kis bogár visszafordult s hazatért az anyjához. Sötét este volt már, mikor hazaérkezett. Az anyja kérdőre fogta:

— Hol jártál?!

— Fel akartam menni azon a szép hídon az égbe!

— Óh te dőre, lám hiába fáradtál s bizonyosan elsároztad magad az eső után!

— Nem fáradtam el anyám, s nem is jártam hiába és mert mindig arra gondoltam, hogy az égben reám váró felséges szépségek látására csak mozsoktalanul mehetek be, — mindig repültem, nem

szálltam le sehol a földre s így nem sároztam el a ruhámat!

— És ha újra feltetszik a szivárvány az égen, újra nekiindulsz a hiábavaló útnak?!

Nem kell én nekem már útnak indulnom, — szóit a kis Katicabogár, — hiszen ha sohasem is lesz többé szivárvány az égen, én gondolatban akkor is az égi híd felé szállok mindig . . .

A FECSKE ES A LÉGY

Egy fiatal kis Fecske elkapott egy Legyet.

— Vigyázz! — kiáltott a Légy, — kárt ne tegyél bennem valahogy! Tudd meg, hogy éppen a király szobájából jövök, ahol aranycsészéből mézet ettem a királyúrfiakkal!

Az együgyű Fecskét úgy megzavarta ez a dicsekedő beszéd, hogy eleresztette a szemtelent és bámulva nézett utána.

A Légy tovább ment, de nem messzire jutott, mert elkapta egy öreg Fecske.

— Vigyázz! — kiáltotta a Légy — kárt ne tegyél bennem valahogy! Tudd meg, hogy a király szobájából jövök, ahol aranycsészéből mézet ettem a királyúrfiakkal!

— Nem baj! — szólt az öreg Fecske, — szeretem én az édes falatokat is!

— Jaj, jaj! — sírt-rítt a Légy. — Nem ettem én mézet a király asztalán!

— Nem? Hát ha már ott voltál, mit ettél a királynál?

— Haj jaj, — vallott tovább a Légy, — soha még a tájékan sem jártam a király házának!

— Se baj, nem vagyok én válogató! — szólt az öreg Fecske — és befelé nevetve magába, lenyelte a pimaszt.

A POÉTA

Nagy zivatar vágatott keresztül a ligetes erdön: a szél leverte a madarak fészket a fákról, a kis bogarak s a tarka lepkék agyonáztak, a hangyák házáat elöntötte a víz s a sárba vert virágokból a méhek nem szedhettek mézet. Nagy szomorúság borult a határra, de alighogy felszikkadt egy kicsit, a Tücsök elkezdett muzsikálni. Egy kárvallott, szomorú Hangya, aki éppen munkába igyekezett, rászólt a Tücsökre:

— Oh, hát ilyen ítéletidő után is van kedved muzsikálni?!

— Nagyon fáj a szívem, — felelte a Tücsök, — hogy ilyen rémítő kár esett a mi határunkban, hát mert mással nem segíthetek, vigasztalásul muzsikálok ...

Ezzel a Tücsök tovább muzsikált, a kárvallott Hangya pedig dologhoz látott s noha azt gondolta magában, hogy bolondos jószág ez a Tücsök, félfüllel mégis gyönyörködve hallgatta a tücsökmuzsikát.

A HIVATAL

— Apjuk, jó déli szél van odakint! — így szólt a Sas felesége az urához, — kiereszthetniük a gyerekeket egy kicsit repdesni!

— Déli szél?! Déli szél?! — dünnyögte a Sas, — hogy mondhatsz már ilyet?! Hiszen a vak is látja, hogy északi szél fúj odakint!

— Hát itt van a szolgálattelvő Sólyom, hívd be, ő azután majd megjelenti, hogy merről fúj a szél odakint!

A Sas behívta a Sólymot. A Sólyom a sziklavár ablakán át jól hallotta, hogy miről beszéltek odabent, hát mikor a Sas megkérdezte tőle, hogy merről fúj a szél, ámbár csakugyan északi szél fűjt, az asszony meg a gyerekek kedvéért azt mondta, hogy: déli szél fúj! A Sas megharagudott és olyant koppintott a Sólyom fejére, hogy azt menten elborította a vér.

Másnap azt mondja a Sas feleségének:

— No, anyjuk, hát ma csakugyan déli szél van, kiküldhetnéd a gyerekeket repdesni!

— Már hogy küldenem?! — felelte az asszony,

— hiszen a vak is látja, hogy most északi szél fúj odakint! Itt a Sólyom, hívd be, az majd megjelenti. A Sas behívja a Sólymot. A Sólyom, aki most is hallott mindent, a Sas kérdésére most az igazat mondta meg és azt jelentette, hogy: csakugyan déli szél fúj. Erre már most a Sasné haragudott meg és olyant koppintott a Sólyom fejére, hogy azt megint egyszerre elöntötte a vér.

— No, — gondolta a Sólyom magában, — ez már így nem jó lesz! Elmegyek én tanácsot kérni a srófos eszű Szarkához, hogy forgassam hát magamat ilyen kényes hivatalban?

A Sólyom elment hát a Szarkához. Elmondta neki az egész dolgot, a Szarka azután kitanította.

Vagy egy hét múlva nagy szélvihar zúgott a magasban. A Sas meg a felesége megint összekülönböztek azon, hogy hát merről fúj a szél. A Sas beparancsolta a szegény Sólymot.

— No, merről fúj a szél?

— A szél? Azt méltóztatik kérdezni, hogy merről fúj a szél? Alázatosan jelentem, hogy odakint nincs egy csepp szél sem!

A Sólyom, aki most a Szarka tanácsa szerint szólt, azt hitte, hogy így elviszi szárazon a dolgot, de bizony ezért a feleletért a Sas is megharagudott, a Sasné is megharagudott s mind a ketten jól megkoppintották a Sólyom fejét.

— No, — gondolta a Sólyom magában, — már

most csakugyan elmegyek a Rókához tanácsot kérni. El is ment, a Róka ki is tanította alaposan. Mikor azután egy pár nap múlva megint beparancsolta a Sas magához, hogy jelentse, merről fúj a szél, a Sólyom szépen meghajtotta magát és alázatosan így felelt:

— Arról fúj a szél, amerről uram parancsolni méltóztatik!

Erre a Sasné felfortyant:

— Mondd hát meg énnekem: merről fúj a szél?

A Sólyom mélyen meghajtotta magát már most a Sasné előtt és alázatosan jelentette:

— Arról fúj a szél, amerről asszonyom parancsolni méltóztatik!

Bizony a Róka tanácsa sem vált be, mert mind a ketten megint fejbeverték a Sólymot.

— No, — gondolta a Sólyom magában — most már elmegyek a legokosabb madárhoz, a Bagolyhoz és attól kérek tanácsot, hogy forgassam magamat ilyen kényes hivatalban?

A Sólyom el is ment a Bagolyhoz, elmondta az egész dolgot; a Bagoly végighallgatta, azután ezt mondta neki:

— Hát, öcsém, én csak azt mondhatom, hogy mégis csak az a legokosabb, ha mindig az igazat mondja meg az ember, mert ámbár az igazmondásért bevett fej fáj a legjobban, de mégis csak az gyógyul be leghamarabb s a seb helye nem csúfít!

A Sólyom csak nagykomolyan fontolgatta, csak fontolgatta a bagoly beszédét, egyszer azután megszólalt:

— Értem, értem, bölcs Bagoly, a tanácsod, de az a baj, hogy nem csak a feje fáj az embernek, ha beverik, hanem a szíve is fáj, a lelke is fáj...

— Oh, szép öcsém! — felelte erre az öreg Bagoly, — ha pedig neked a lelked is, meg a szíved is megfájdul, mikor a fejed verdesik, akkor csak azt mondhatom: ne vállalj te hivatalt, hanem eredj haza krumplit kapálni!

*

ÚGY VAN! ÚGY VAN!

Kopott volt már a legelő, alig volt már harapni való rajta. Egy reggel megszólalt a tarka Tehén:

— Jó volna, ha már áthajtanának bennünket innen az erdei legelőre.

— Úgy van! Úgy van! — bögte az egész csorda.

— Kérjük meg a Bikát, — szólt a kajla Tehén, — hogy legyen szószólónk ebben a dologban!

— Helyes! Helyes! — bögte az egész csorda.

A Bika megköszönte szépen a kitüntető bizalmat s a csordás elé járulván, elmondta, hogy ideje volna már átmenni az erdei legelőre, mert itt már alig van valami ennivaló.

— Úgy van! Helyes! Igaza van! — bögte az egész csorda.

A csordás lekapta a válláról az ostort és úgy orronvágta a Bikát, hogy az visszahőkölt.

— Hej, erre meg amarra! — káromkodott a csordás. — Majd leszoktatlak én téged, te Bika, hogy az én dologomba beleszólj!

— Helyes, helyes! Igaza van! — bögte az egész csorda.

Mikor a csordás déltájban lefeküdt az árnyékba s elaludt, a Bika odaszólt a csordabelieknek:

— Na, pimasz nép vagytok! Nincs utálatosabb dolog a világon, mint cserbenhagyni azt, aki érte-tek szót emel s miattatok szenved.

— Úgy van! Helyes! Igaza van! — bögte az egész csorda.

A KIS MADÁR MEG AZ ÁRVÁCSKA

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy árva kis Madár, akinek senkije sem volt a világon. A szomorú árva kis Madár nagyon szerette volna, ha valaki legalább egy kicsit jó szívvel lett volna hozzá. Odament hát egy bokorhoz és megszólította:

— Kedves bokor, ringass el engemet!

— Nem ringatom biz' én senki madarát se! Megborzalnád a gallyaimat, ha reám szállnál!

A szomorú árva kis Madár tovább ment. Elment a diófához s megszólította:

— Hatalmas diófa, ringass el engemet!

— Nem ringatlak biz' én! — felelte a diófa. — Hogy illenék az én hatalmas mivoltomhoz, ha ilyen nyomorult kis madarat ringatnék?

A szomorú árva kis Madár tovább ment. Elment a rózsabokorhoz.

— Gyönyörű szép rózsabokor, ringass el engemet!

— Majd bolond leszek! — felelte a rózsabokor.

— Hiszen ha rám szállanál, minden szép pillangót elijesztenél tőlem!

A szomorú árva kis Madár tovább ment. Elment a búzaszálhoz.

— Kérlek jó búzaszál, ringass el engemet!

—Jaj, dehogy ringatlak! — felelte a búzaszál.
— Hiszen elég nekem arra ügyelni, hogy a gyökereim minél többet felszívjon ebből a zsíros, fekete földből.

A szomorú árva kis Madár tovább ment. Elment az árvácskavirághoz.

— Oh, kedves árvácskavirág ringass el engemet.

— Jaj, lelkem, — felelt az árvácskavirág — elringatnálak én, de látod olyan gyenge vagyok, hogy nem bírjak el. Hanem tudod mit? Gyere ide leveleim sátra alá s majd így megsimogatlak!

A szomorú árva kis Madár odahúzódott az árvácskavirág levelei alá s azután így együtt búsul-tak azon, hogy lám a földi világban csak az segítene jó szívvel másón, aki maga is gyenge és erőtlén!

*

AZ ELMARADT FIAHORDÓ

Az állatok gyűlésén napirend előtt felszólalt egy összetöpörödött vén Kenguru, aki különben társaitól elmaradva, már régen magányosan éledgett.

— A Fiahordók régi jó hírnevének érdekében kérek szót. Addig, amíg fiahordónak neveztek azt az embert, aki ha valami jó helyre bejutott, a fiát is iparkodott ott elhelyezni, addig nem lehetett kifogásom a mi nevünk emlegetése ellen. Mivel azonban mostanában az emberek azt is fiahordónak nevezik, aki valamennyi fiát, vejét, öccsét, sógorát s egész pereputtyát magával viszi a jó helyre — kötelességemnek tartom a nyilvános tiltakozást, mert hiszen köztudomású, hogy a Kenguru, szerényen, soha egynél több kölyköt nem hurcol a tarisznájában! És ha mi megőriztük régi tisztességszavunkat és nem ragadt reánk a rossz példa: joggal tiltakozunk nevünk fölhasználása ellen...

Tovább nem folytathatta az öreg a beszédet, mert a felharsant nagy kacagás elnyomta a szavát. Az öreg csak nézett, csak nézett, hogy min nevetnek ezek?!

Hát bizony azon nevetett a gyülekezet, hogy minden modern Fiahordó tarisznájából két-három vidáman pislogó kölyök hallgatta a világtól elmaradt öreg szónoklatát.

A TELHETETLEN

A gazda földje végében kukoricát vetett. A Varjú nagy éhesen leste a fa tetejéről. Egyszer csak kiáltozás hallott a tanyából:

— Jöjjön már kend! Felfordult a Riska!

A gazda otthagya a kukoricát a nyitott zsákban és ész nélkül szaladt be a tanyába. A Varjú odabátorkodott a zsákhoz és ugyancsak nekilátott az evésnek.

Úgy látszik, a Riskának csakugyan valami baja esett, mert a gazda csak nem jött, csak nem jött! A Varjú torkig jóllakott, hanem azért csak evett tovább.

— Nem hagyok én itt ebből egy szemet sem! — gondolta magában a falánk Varjú. — Ki tudja, mikor lesz megint ilyen alkalom?!

Jó idő múlva aztán jött a gazda a kukoricaföld felé.

— Oh, messze van még! — gondolta a Varjú. — Amíg ide cammog, addig még lenyelhetek egy jó marokra való kukoricát!

Mikor a gazda azután már egészen közelébe ért,

a Varjú fel akart rebbenni, de úgy tele volt a begye, hogy nem bírt felrepülni; szaladásra fogta volna hát, de már csak totyogni tudott és a haragos gazda egy görönggyel úgy fejen találta, hogy a telhetetlen konjunktúravarjú egy jajszó nélkül — csődöt mondott.

BAISSE

Valahol Újvidék táján léket kapott a gabonás uszályhajó. A Patkányok, amint megsejtették, hogy valami baj van, észnélkül menekültek a hajóról; csak egy öreg Patkány maradt a hajón a fiával.

— Maradjunk nyugodtan, fiam! — szólt az öreg. — Buta szokása ez a Patkányoknak, hogy ha valami baj van, mindjárt elhagyják a hajót! Meglásd, ezek a f ürge hajóslegények egy-kettőre befoltozzák a léket s aztán vígan megyünk tovább!

Az öreg Patkánynak igaza lett; a f ürge hajóslegényeknek csakugyan sikerült a léket befoltozniuk, s az uszályhajó a vontató gőzös után a Dunán vígan úszhatott tovább, a tenger felé.

A tengeri kikötőben a fiatal Patkánynak igen megtetszettek a nagy gőzhajók.

— Gyerünk át édesapám valamelyik nagy gőzhajóra! — szólt az ifjú az öreghez. — Úgy látom, sok Patkány jár ezeken a nagy tengeri gőzösökön s mind olyan kövérek, hogy azt hiszem, jobban s urasabban élnek ott, mint mi!

Az öreg Patkány eleinte húzódozott egy kicsit,

félt is a tengertől, s ahhoz sem volt semmi kedve sem, hogy uszályhajó helyett gőzhajóra szálljon, de a fia addig-addig nógatta, hogy utoljára mégis csak hajlott a csábító szóra, s így aztán mind a ketten besurrantak egy nagy tengerjáró gőzösre.

Alighogy elhelyezkedtek, a nagy gőzhajó elindult hosszú útjára, de nem igen haladhatott messzire, mert egyszerre csak felrobbant a kazánja s tűz támadt a hajón! A Patkányok észnélkül menekültek. A menekülők között a legelső volt az öreg Patkány, aki felsurranva a fedélzetre, a jajveszékélő utasok beszállásakor hirtelen beleugrott az egyik mentőcsónakba s annak lábdeszkái alatt lapult meg.

A fiatal Patkány mosolyogva nézte apjának rémült iramodását. Hiába! — gondolta magában az ifjú — ilyenek az öreg Patkányok; ha valami szokatlan dolog történik velük, ők is elvesztik a fejüket! Lám, ezek a fürge hajóslegények egy-kettőre eloltják a tüzet s aztán vígan megyünk tovább!

Ezzel a fiatal Patkány teljes lelki nyugalommal belemászott egy nagy hordóba, amelynek zsíros dongái közül egyik-másik a robbanásakor nagyon meglazult s aztán, mert a tűz egy-kettőre elzárta a menekülésnek minden útját: ott sült meg a hordóban, pedig abban nem is zsír volt, hanem csak marhafaggyú.

A FARKASOK

Valamikor három nagy Farkas összefogott s hosszú esztendőkön át ők uralkodtak az egész környéken. Egyszer aztán — honnét, honnét nem — egy fiatal erős Farkas került a három Farkas birodalmába és ugyancsak megzavarta azoknak uralkodását, mert fürgébb volt, mint a három előregedett Farkas, erősebb is volt, vakmerőbb is volt.

— Alkudjunk meg valahogy a fiatal Farkassal! — így szólt a legvénebb Farkas társaihoz, mikor látta, hogy itt már csakugyan tenni kellene valamit.

A másik két öreg Farkas ráhagyta, hogy bizony, csakugyan jó lesz megegyezni. Előhívták tehát a fiatal Farkast.

— Nincs itt sok beszélni való, — szólt a fiatal Farkas, alighogy elkezdtek a tanácskozást. — Ha igaz az, amit ti mondtok, hogy ezen a környéken háromnál több farkas meg nem élhet, akkor azt, aki a legvénebb, egyszerűen széttépjük, a megmaradt három aztán majd megél!

— No, hallod, — fortyant fel a legöregebb Farkas, — hát volna lelked így elbánni velem, a leg-

érdemesebben, ki e hármastársaságot alapítottam és mindeddig bölcsen vezettem?!

— Érdemeid tisztelete is arra kötelez bennünket, hogy megegyünk! — süvöltött az ifjú Farkas — és már zöld lángot hányt a szeme.

— Hogy-hogy? — dadogta a legöregebb Farkas.

— Ezután mind a négyen éhezni, talán éhen is halnánk s az utókor eddigi érdemeidet elfeledve, azt mondaná rólad, hogy aljas, önző érdekből tönkretetted a társaságot, melyet, ha önzetlen római jellem lettél volna, önfeláldozással megmenthettél volna!

A legvénebb Farkas váltig szabadkozott, hogy ő nem akar önzetlen római lenni, de bizony a fiatal Farkas, a pártjára állott másik két vén Farkassal, nagy hirtelen úgy szétépte az öreget, hogy nem maradt fel belőle semmi más, csak egy-két véres szőrösöm s az a dicsőítő hír, melyet a maguk cselekedetének szépítésére a megmaradt három Farkas terjesztett, hogy az öreg — római jellem volt!

AZ ÖREGEK ÉS A HALÁL

Két öreg Daru félrehúzódva, messziről nézte, hogy az ifjabbak mit csinálnak. Jó idő múlva megszólal az egyik öreg Daru:

—Látod, ezek itt szerelmeskednek, amazok azért törik magukat, hogy minél több ennivalót találjanak, odébb meg az a csapat már azon veszekszik, hogy ki legyen majd ősszel a vezér?! Bolondok!

—Ne törődj velük! — szólt a másik öreg Daru. — Hiszen mind ilyen a daru, amíg meg nem öregszik! Ha azután megöregszik, nem gondol a szerelemre, nem sokat törődik az evéssel sem, s nem vágyik semmi vezérségre!

—Már az igaz, — szólt egy kicsit elgondolkozva megint az első Daru, — nagy áldás az öregség! Az egész életben az a legjobb, hogy az öregség szépen megérlel mindnyájunkat a halálra! Mi már nyugodtan, szinte várva várjuk a halált, mely meghozza fáradt testünknek a régen óhajtott pihenést . . .

A két öreg madár hallgatag elgondolkozott azon, hogy: milyen jó dolog is az, hogy a vén daru tel-

jes lelki nyugalommal várhatja már a megnyugtató halált!

A darucsapat őrtállói közül a jobb szárnyon vi-gyázó hirtelen jelt adott, hogy: valami puskás em-berek közelednek!

A szerelmeskedők, az ennivalóért, s a vezérsé-gért viaskodók felriadtak, de mire ők felkerekedtek, a megpihentető halált nyugodtan váró, két öreg Daru — régen messze szárnyalt már . . .

KIKI MAGA MESTERSÉGÉT FOLYTASSA...

A Szürke nagyon megunta, hogy a gazda szántás közben folyton parancsolgatott neki: merre menjen, hogy menjen, hol forduljon. Egyszer aztán megszólalt:

— Hej, te gazda, ha olyan nagyon tudod, hogy kell, mint kell, vedd hát te a hámot magadra, húzzad az ekét, én meg majd fogom az ekeszarvát!

A gazda erre azt mondta a lovának, hogy: no jó, hát próbáld meg! A gazda be is fogta magát az ekébe, úgy mint régen a török basa befogta a szegény magyart. A Szürke neki fohászzkodott, hogy majd ő tartja az ekét, de persze lecsúszott a lába az ekeszarváról s jól szügyön ütötte magát ökelme. No, — gondolta a Szürke magában, — majd megy ez a szántás akkor is, ha senkisésem tartja az ekét, csak egyszer jól beigazíthassam azt! Hát, hogy az új barázdának jól nekiigazítsa az ekét, a hátulsó lábaival hozzárúgott az ekevashoz. Persze, jól megvérezte az inát. Talán igazítás nélkül is megy a dolog, — gondolta már most magában a Szürke, —

ha sebesen fog haladni, aki az ekét húzza! Fölfogta tehát az ostort a szájába és suhintani akart azzal egy nagyot. Az ostor suhogott is, de visszacsapódva úgy vágta szemén a Szürkét, hogy az bizony kiejtette szájából az ostort.

— No, Szürke, hát elég volt ennyi lecke? — kérdezte a gazda.

— Elég, gazdám, — szólt a Szürke, — mert már most félszemmel is belátom, hogy nagy baj lesz abból mindig, ha a ló szamárféjjel okoskodik.

*

A HÁLA

Az erdőben bujkáló Farkasnak valami hegyes vasszög ment a talpába; hiába próbálgatta kihúzni, sehogy se tudott magán segíteni. Egy darabig csak nyöszörgött, de aztán annyira fájt már a lába, hogy nagykeservesen jajgatni kezdett. Jajveszékeltetésére előkerült a juhász, aki az erdő alatt legeltette a nyáját.

— Jaj, segíts meg! — könyörgött sírva-ríva a Farkas.—Halálos holtomig hálás leszek jótettedért!

A juhász, aki iskolásgyermek korában könyv nélkül tudta „A hálás oroszlán és a pásztor” tanulságos meséjét, megszánta a jajgató farkast, kihúzta talpából a vasszeget, kimosogatta s jóféle gyógyító-füvekkel bekötözte a sebét.

A Farkas nagy hálálkodásokkal elbicegett, aztán néhány nap múlva, mikor a lábának már kutyabaja sem volt, egy sötét éjszaka odalopódzott az alvó juhászhoz s átharapta a torkát.

A Kuvik, aki a haldokló hörgésére odasietett, rászólt az orgyilkosra:

— Miért ölted meg ezt az ártatlan juhászt?

— El kellett őt némítanom, — dünnyögte a Farkas, — nehogy hírnevem rontására bárkinek is elmondhassa, hogy: egyszer hallotta a jajgatásomat s jótettéért jót várhatna tőlem!

Ezzel a Farkas eltűnt az erdő sűrűjében. A Kuvik meg ugyancsak meresztgette a szemét utána, mert felelete után már sehogy se tudta, hogy: csakugyan farkas volt-e ez a Farkas, vagy pedig — ember?!

*

A KÜLFÖLD

A béres leszállt a szekérről és egy kis gugyira bement az útszéli csárdába. Két ökre jó ideig békésen kérődzött a korcsmaajtó előtt az úton. A béres azonban olyan sokáig időzött az ivóban, hogy az ökrök elunták magukat.

— Hallod-e Kajla, — szólt a Lombos, — gyérünk innét! Menjünk világot próbálni!

A Kajla nem mondatta ezt kétszer magának s így elindultak a szekérrel.

Alig mentek vagy tíz lépésnyire, megszólalt a Kajla:

— Aztán, pajtás, hová megyünk mi voltaképen?

— Bécsbe!

— Bécsbe? Hát mit keresünk mi Bécsben?! Hiszen azt mondják, hogy: az ökör Bécsben is csak ökör marad!

— Az ám! — szólt meggyőződéssel a Lombos. — Csakhogy a bécsi ökör már külföldi ökör s ha egy külföldi ökör elbődül, itthon mindjárt akad száz ember is, aki megesküszik, hogy: az oroszlán szólalt meg!

A Kajlának tetszett ez a magyarázat s megnyugodva tovább ballagott Lombossal Bécs felé. A béres azután kipillantván az ivó ablakán, észrevette, hogy ökrei megindultak a szekérrel, kiugrott hát a csárdából, nagy káromkodással utánuk loholt és mikor beérte őket, kegyetlenül végigvágott rajtuk az ostorral.

— Hő, ne, hő! Hová az istennyilába indultatok?!

— Bécsbe! — felelt önérzetesen a Lombos.

— Bécsbe? Bééécsbe?!

A béresnek tátva maradt a szája a nagy csodálkozástól. Azután, mikor kicsodálkozta magát, nagy tisztelettel megsimogatta a Lombos és a Kajla homlokát s mint ahogy esketésre menetkor a vőfély teszi a két násznaggyal, olyan komoly illendőséggel tessékelt ökreit a hazafelé való indulásra.

— Látod, — súgta a Lombos a Kajlának. — Itt nemcsak annak van ám tekintélye, aki külföldi, hanem már azt is tisztelik, aki arrafelé — orientálódik!

*

VÁLASZTÁSKOR

Egyszer, választások idején, annyi városi ember sürgött-forgott a faluban, hogy egy fiatal Veréb nagyon kíváncsi lett arra, hogy milyen is hát az a város, ahonnét ez a sok ember most ide kijön és a fálvakat járja? Útra kelt hát s nem nagy idő múlva beért a városba.

A legelső, amin megakadt a szeme: a Széchenyi-szobor volt. A falusi Veréb nézte, nézte egy darabig az ércalakot, azután megkérdezte egy városi Verébtől:

- Ki ez a nagy ember?
- Ez Széchenyi, a nagy hazafi!
- Ejnye, ejnye! — szólt nehezteléssel a falusi Veréb. — Miért akarsz te engem bolonddá tenni s miért mondod, hogy ez nagy hazafi?! Hiszen boros pohár helyett valami írást tart a kezében s mióta itt nézegetem, egyszer sem rikoltotta, hogy: éljen a haza!

AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG

Az Oroszlánkölykök játszadoztak: cibálták egymást, egymás hegyén-hátán hemperegtek, akár a kis macskák.

Az ékes tollú ifjú Császármadár lepillantott rájuk az ágról, aztán elfordult s oda szólt a vén Papagálynak, aki gyönyörködve nézte a kicsik mulatozását:

— Ugyan, hogy tudod nézni ezeket a játszó kölyköket?

— Gyönyörködöm bennük!

— Furcsa kedvtelés!

— Ha ifjúságod elszáll s te is olyan vén leszel, mint én, akkor majd megérted, hogy annak, aki a halál kapuja előtt áll, minden új élet vidám serkedése az elmúlás helyett az örökkévalóságot hirdeti!

*

AZ ERŐS VADKAN ÉS AZ OKOS KUTYA

A felvert Vadkan nagy dühösen neki ugrott a Kopónak. A kutya hozzá-hozzá kapott ugyan a füléhez, de mindég hátrált s közben mindég meg-meg kapva az agyarast, addig-addig hátrált, amíg azt így becsalta a süppedékes, iszapos laposra, hol a dühében elvakult vad hasig szakadt a kátyúba és magával jőtehetetlen lett.

— Sokkal, de sokkal erősebb vagyok, mint te,
— rőfögte a vergődő, — és mégis legyőztél!

— Le ám, — Kaffantotta a Kopó, — mert nekem
meg több az eszem!!

*

A SZAMARAK AZ EMBEREK KÖZT

Egyszer valamikor a Szamarak úgy elszaporodtak, hogy alig-alig tudtak már egymástól megélni a maguk tartományában. Esztendőig tűrtek, vártak s reménykedtek, hogy majd csak történik valami csoda, de aztán mégis csak rájöttek, hogy bizony nekik maguknak kell valahogy segíteniök ezen a bajon. A Főszamarak tanácskozássra hívták hát össze a tartományt. A gyűlésen száz szamár százféle tanáccsal állt elő, de bizony egyik szamár beszéde sem tetszett a többi szamárnak. Mikor aztán már-már úgy volt, hogy végzés nélkül oszlik szét a gyűlés, egy vén Szamár kért szót és ezeket mondta:

— Én azt tanácsolom, hogy a fiatal szamarak a boszorkányokkal varázsoltassák át magukat embe-
rekké s aztán úgy menjenek át a mi tartományunk-
ból az emberek közé!

— Vén szamár kend! — harsant fel egy fiatal Szamár. — Hiszen ha boszorkányok átvarázsolnának is bennünket, az igazi emberek egy-kettőre

csak rájönnének arra, hogy mi nem emberek, hanem szamarak vagyunk.

— Szép öcsém! — szólt szelíden a vén Szamár, — én nem vitatkozom veled, hanem csak annyit mondok, hogy ha az emberek között minden meglett emberre azt mondod, hogy vén szamár, ha minden tiszta embert sárral dobálsz meg, a jótevőket meg különösen rúgod, mindenkit lerántsz, aki feletted áll: bizony az emberek mind el fogják hinni, hogy igazán ember vagy.

A Szamarak elfogadták a vén Szamár bölcs tanácsát s a boszorkányok annyi szamarat változtattak át emberré, hogy ha a nánási juhász szamarat akar venni, hát négy-öt vásárra is el kell mennie, míg valahol szamárra akad.

A DIVATMAJMOK

A vándorló állatseregletből megszökött az Orángutáng a feleségével együtt. Minthogy a szabadság pénz nélkül minden rabságnál nehezebb, magukkal vitték a gazda minden pénzét, amire szerintük joguk volt, hiszen a gazda azt munka nélkül, az állatok mutogatásával kereste. A szökevények egyenesen a fővárosba mentek: nagyobb rengeteg a nagy város minden erdőnél. A fővárosban kiöltöztek mind a ketten. Az Orángutáng olyan bő ruhát vett, hogy még egy orángutáng elért volna benne, a lábára fényes cipőt húzott s ámbár veszettül fáj a tyúkszeme, olyan nyugodt, előkelő méltósággal lépegetett, mint valami pénzügyi nagyság. A nyakkendője olyan tarka volt, hogy falu helyen a jármos ökrök megvadultak volna tőle, a sétapálcáján pedig olyan nagy ezüst gomb volt, mint egy kisebb fajta hevesi dinnye. Az asszony-ság térdig érő selyem ruhát varratott magának, kifestette a pofáját, öklömnyi függőket aggatott a fülébe s olyan áttört selyem harisnyát húzott kajla

lábszárára, hogy messziről is áttetszett azon, hogy már régebben nem fürdött. Kesztyűt is húztak mind a ketten a kezükre, mégpedig, hogy szebb legyen, a jobb kézre hupikéket, a balkézre meg tulipiros kesztyűt.

Mikor így szépen tetőtől-talpig kiöltözködtek, első dolguk volt az állatkertbe menni: hadd lássák azok a nyomorult állatok, hogy milyen finom ember lett belőlük!

Amint a majmok ketrecéhez értek, az ottani majmok torkuk szakadtából nagy röhögve kiabálni kezdtek:

— Nini majmok, nini majmok!

Az Orángután és felesége bosszúsan siettek el az atyafiság háza elől.

— Menjünk innét, keressük fel az Elefántot. Az majdnem olyan okos, mint az ember. Őt talán sikerül a külsőnkkel megtéveszteni.

Az Elefánt az első pillanatban megismerte őket, hogy kifélék, mifélék.

— Ugyan nem szégyenlitek magatokat, — szólt az Elefánt, — majom létekre ilyen maskarában járni!

A kiöltözött pár bosszúsan tovább ment.

— Tudod mit, — szólt a férj, — menjünk el az ostoba Pávához. Ha az is meglátja rajtunk, hogy majmok vagyunk, akkor már hiába próbálkozunk bármely állattal is elhitetni, hogy előkelő emberek

vagyunk s ahelyett, hogy a sárga irigység enné őket, csak röhögni fognak rajtunk.

Az ostoba Páva már messziről megismerte őket s mikor a közelébe értek, ki is fakadt:

— Pfuj, micsoda ostoba majompár vagytok.

Az Orángutáng meg a felesége csalódottan, megszégyenülten elsompolyogtak, nem kerestek fel többé egy állatot sem, hanem leültek a sétányon egy lócára s a fel s alá sétáló közönséget nézegettek. Megjelenésük nagy feltűnést keltett.

— Nézd, — szólt egy ifjú, — milyen előkelően bő nadrágja van ennek az úrnak!

— És milyen mesés gomb van a sétapálcáján! — szólt a másik.

— Micsoda finom ízlés! A bal kezén tulipiros, a jobb kezén hupikék kesztyű!

— Ez óriási, — szólt a harmadik.

A sétáló úrhölgyeket az Orángutáng felesége egészen lázba hozta.

— Látod a harisnyáját? Milyen rövid a szoknyája! A kivágása mily merész! Isteni módon szép az arc-bőre! Azok a függők! Az a hajtincs, mely a száját veri! Mennyi előkelő ízlés! És a kesztyűi! Óh, ez bizonyosan valami előkelő külföldi házaspár!

Az Orángutáng és a felesége, akik alapjában véve becsületes majmok voltak, mindezt gúnyolódásnak vették, megszégyellték magukat, pirulva elszöktek a sétányról, levetették a maskara ruhákat maguk-

ról s bánatukban visszaszöktek a vidéki állatsereg-
létbe a gazdájukhoz. Annyira bántotta őket kirán-
dulásuk kudarca, hogy gazdájuk hetekig nem tudta
őket jókedvre deríteni. Persze az Orángutáng és a
felesége nem tudhatták, hogy a fővárosban őket
majmolva minden ember, férfi s asszony, aki azt
tartotta magáról, hogy előkelő ízléssel öltözködik,
jobb kezén hupikék s a bal kezén meg tulipiros
kesztyűt viselt.

*

A HÍRNÉVRE VÁGYÓ HANGYA

Egyszer egy kis Hangya azt vette a fejébe, hogy ő mindenáron különb lesz, mint a többi hangya, akiknek szorgalmát, takarékoságát mindenki elismeri ugyan, de akik közül névszerint egyet sem ismer s emleget a világ. A hírnévre váró kis Hangya ott hagyta hát derék társait és elindult, hogy majd felmászik annak a jegenyefának a legtetejére, mely ott áll a kert végében s amelynek a tetején sohase járt még hangya. A kis Hangya mászott, mászott felfelé. Eleinte egészen jól ment a dolog, de minél feljebb került, annál lassabban haladhatott, mert nagy szél járt odafent s ugyancsak meg kellett kapaszkodnia, hogy le ne fújja a szél valahogy. A kis Hangya azonban nem csüggedt, csak mászott-mászott felfelé. Egy nagy ág mellett találkozott egy Bogárral.

— Hová, hová? — kiáltott a Bogár.

— Megyek a fa tetejére!

— Megbolondultál? Hát mi keresni valója volna ott ilyen magunk fajtának?

— Hát a hír, a dicsőség, az semmi? — szólt a kis Hangya s mászott tovább felfelé.

Minél feljebb jutott a kis Hangya, annál nehezebb volt az útja. A szél egyre erősebben fújta s a kapaszkodás is mindig nehezebb lett, mert amíg lent sok repedés, hasadás, bütyök volt a fa derekán, ott fenn már nagyon sima volt a jegenye vezérága.

A kis Hangya sokszor majd lefordult a nagy fáradtságtól. Nem nézett már se jobbra, se balra, s szinte alétan vánszorgott előre. Addig-addig kapaszkodott felfelé, mindig csak felfelé, míg végre sok kínlódás és gyötrődés után nagy idő múlva, holtra fáradtan felért a fa legtetejére. Ott leült a legfelső levélre s le akart tekinteni a földre, hogy: vajjon az ő társai onnét alulról felnéznek-e hozzá s integetnek-e neki? De bizony szegény kis Hangya onnét a magasból semmit se láthatott, mert ha lenézett, hát szédült a feje. Behunyta hát a szemét s úgy pihent volna, ha lehetett volna, de a süvöltő szél úgy rázta a fa levelét, hogy minden erejét meg kellett feszítenie, hogy megmaradhasson ott a magasban.

— Oh, jaj de dőre voltam, — sóhajtozott az egyre gyengülő kis Hangya, — hogy üres hírnevet keresve, erőim elpocsékoltam. Felényi erőfeszítéssel a legjobb hangyák között is elsővé lehettem volna.

Sajnos, a késő szánom-bánom nem segített a kis

Hangyán. Erejét elpazarolta s a szél lesodorta a fa tetejéről a szegényt. Estében egy suhanó Fecske elkapta.

— No, — gondolta a Fecske magában, — ezt haza viszem a gyerekeknek. Okuljanak a példájából, hogy így jár az, aki balga célra oktalan módon pazarolja el az erejét.

*

VERÉBCSEVEGÉS

A Fülesbagoly odúja előtt a verebek nagy csiripelést vittek véghez. A Fülesbagoly egy darabig csak tűrte a sok locsogást-fecsegést, de azután nagyon elunta és kiszólt az ajtón:

— Menjetek már innét a pokolba, ti ostoba verebek!

— Verebek? — szólt egy Veréb. — Hiszen te Bagoly nappal nem látsz, honnét tudod hát, hogy mi verebek vagyunk?

— Honnét? Hát hallom, hogy mi mindenről beszéltek!

*

NŐ ÉS FÉRFI

A három fagyos szentek ráleheltek a gyönyörű virágpompába öltözött gyümölcsfákra.

— Óh! — sóhajtott a Rigó fiatalasszonya, — oda van a tavasz ékessége és lehull a sok csodaszép virág!

A Rigóférj maga elé meredt és azt mondta:

— Nem lesz gyümölcs az idén, miből élünk a nyáron?!...

*

A HANGOS VEZÉR

Egyszer a sárvizén a darvak egész nyáron azon veszekedtek, hogy majd az őszi vonuláskor ki legyen az új vezér. Az eddigi vezérről azt mondták, hogy már öreg, meggyengült a szeme.

Az öreg mellett még három vezérnek való is lett volna, de sehogysem tudtak megegyezni, hogy melyik kerüljön a V betű élére.

Az egyikről azt beszélték, hogy kis korában sok békát evett, a másiktól azt mesélték, hogy Afrikában egyszer nagyon megijedt egy krokodilustól, a harmadiktól meg az a hír járta, hogy még a gémekekkel is szóba áll.

A nagy páváskodásnak az lett a vége, hogy azt a darut tették meg vezérnek, aki lehangosabban tudott krúgatni s így a legjobban tudott mennyreföldre esküdni, hogy ismeri az utat s a megszálló-helyeket s hogy így nála különb vezér még sohasem volt a világon.

A vonulás idején elindultak a darvak az új vezérral. Szerencsésen eljutottak az Al-Duna tájára. Itt az új vezér a sötét éjszakában éjjeli szállásra

akarta vezetni a csapatot. A kiöregedett vezér meg a három vezérségre való daru, mikor észrevették, hogy merre tart a tapasztalatlan vezér, szinte egyszerre megszólaltak:

— Ne arra, hé. — Az ott a darulövők rendes les-helye! Jobbra menjünk!

Az új daruvezér büszkén hátra szólt nagy hangosan:

— Ne szóljatok bele az én dolgomba! Akinek nem tetszik, ne jöjjön utánam!

Az öreg Daru s a három okos daru erre el is maradtak a csapattól s jobbfelé tartottak. Az új daruvezér meg elvezette a csapatot egy nádas tisztására.

— No, úgy-e, híre sincs itt semmi vadásznak!
— szólt büszkén a vezér, megint nagyhangosan.

A koromsötétben csakugyan nem látszott nyoma se semmiféle darulövőnek, de mikor egy kicsit szürkülni kezdett, a tisztás szélén elrejtőzött vadászok egyszerre előugrottak s olyan lövöldözést tettek, hogy az álmából felriadt darucapat mind egy szálíg odaveszett.

A darutoll ebben az esztendőben olcsóbb lett a túri vásáron!

A GÖRÉNY

A Görénynek az volt a legkedvesebb mulatsága, hogy másokat leszóljon a sárgaföldig. Az Oroszlánról folyton azt mondta, hogy vén mamlasz, a Tigris neki gyáva volt, az Elefántot ostobának nevezte, a Fülemile szerinte hamisan énekelt, a Pacsirta rekedt volt előtte, a Róka ügyetlen, a Szarvas csigalassúságú volt, a Sasról azt beszélt, hogy hályog nőtt a szemén. A legtöbb állat persze kedvveléssel hallgatta az ilyenfajta beszédeket, mert minden ostoba azt gondolja, hogyha a nagyok kisebbek lesznek, ő majd nagyobbak látszik.

A Görény egyszer találkozott a Bagollyal s alig váltottak egy-két szót, a Görény már is elkezdte a maga szokott nótáját. A Bagoly óraszámra hallgatta türelmesen. Mikor aztán a Görény belefáradt az ócsárlásba, megszólalt a Bagoly:

— Könnyű neked, te Görény!

— Miért?

— Azért, mert te bátran beleköthetsz mindenkinek a tulajdonságába, bátran elmondhatod, hogy az erős Oroszlán mamlasz, a bátor Tigris gyáva, az okos Elefánt ostoba! Bizony ezek egyike sem adhatja vissza a kölcsönt, mert egyetlen tulajdonságod megtagadásával senki sem mondhatja el rólad, hogy — nem vagy elég büdös.

A VISELŐS KAKAS

Egy fiatal Kakas beteg lett. Elment hát a leghíresebb orvos-Bagolyhoz. Ez megvizsgálta s aztán mosolyogva megnyugtatta:

— Legyen nyugodt, semmi baja sincs. Annyi az egész, hogy áldott állapotban van!

— De doktor úr, — hebegte a Kakas — hiszen én kakas vagyok s nem tyúk!

— Ön téved, — szólt komolyan a megtestesült csalhatatlanság, — különben is én laikusokkal nem vitatkozom! Ön áldott állapotban van s ezzel punktum!

A Kakas nagy berzenkedve ott hagyta a doktort. Hazafelé mentében találkozott egy fiatal orvos-Bagollyal, aki gyerekkora óta ismerte.

— No hallod pajtás, micsoda egy tökfilkó ez a híres nevezetes orvos-Bagoly. Még azt mondta rám, hogy áldott állapotban vagyok.

— Pszt! — susogta a fiatal orvos-Bagoly, — ne beszélj az öregről így, mert ha a fülébe jut, hogy te nem hiszed az ő csalhatatlanságát, még köny-

vet ír rólad, mint olyan tyúkról, aki másállapotban megzavarodva kakasnak képzelet magát!

— Hát ha ilyen már az öreg, miért hagyjátok így garázdálkodni a tudomány nevében?

— Pszt! — suttogta megint a fiatal orvos-Bagoly. — Szerencse, hogy az öreg még bírja, mert a fia, aki utána következik, még nagyobb tökfilkó. Az még azt is kisütötte volna rólad, hogy te sem tyúk, sem nem kakas, hanem voltaképpen csörgőkígyó vagy!

— Ej ha! És ez ellen nincs segítség?

— Pszt! — suttogta megint a fiatal orvos-Bagoly — elárulok neked egy orvosi titkot: tudd meg, a halál ellen is van patikaszer, de az ilyen csalhatatlan doktor ellen nincs orvosság!

— No, majd találok én erre orvosságot,—mondta hetykén a Kakas!

A Kakas csakugyan kieszelt valamit. Egy pár nap múlva elment újra a híres-nevezetes orvos-Bagolyhoz s egy tojás formájú kavicsot vitt magával.

— Hát tanár úr, elhoztam a tojást. Nem tudok mit kezdeni vele, mert kőből van!

A Kakas azt gondolta, hogy erre már az orvos-Bagoly csakugyan nem tud mit szólni, de megjárta, mert egyet-kettőt pislantott s ezt mondta:

— Tehát most sem csalódtam! Eddigi vizsgálódásaim arra a feltevésre vezettek, hogy az a tyúk,

amelyik kakasnak képzele magát: kavicsot tojik, ímhol a bizonyság! Kérem adja nekem ezt a kavicsotjást tudományos célokra!

A Kakas így lefőződött. Ott hagyta a kavicsot s felé se ment többé a híres-nevezetes orvos-Bagoly-nak, aki felolvasást tartott a kakasmániában szenvedő tyúkok kötojásairól. A fölolvadás nem ment egészen simán, mert az öreg, mikor meg akarta mutatni a kötojást, sehol sem találta azt.

Tudniillik fia s leendő utódja be akarván bizonyítani, hogy a kötojás is kikél, maga alá tette s talán még most is ül rajta!

A FEHÉR TOLL

Egyszer volt egy Holló, akinek egy szál fehér toll volt a szárnyában. A furcsa Holló oly nagyra volt ezzel az egy szál fehér tollal, hogy egy szép napon beállított a Sashoz s ezt mondta neki:

— Engedd meg nagy uram, hogy én ott hagyassam a hollókat, mert én különb vagyok, mint ők s ezzel a szép fehér tollal inkább galambnak illenék be!

— Menj ki fiam, — felelt a Sas, — sziklaváram udvarára. Várj ott egy kicsit a válaszra, míg én idebe meggondolom a dolgot.

A Holló kiment az udvarra. Amint ott fel-alá berzenkedett, egy szikla lábánál rátalált egy döglött kecskére. Nekifogott és olyan mohósággal evett, hogy észre sem vette, hogy a Sas meglesi felülről.

Egy idő múlva kiment a Sas a Hollóért. A Holló, mintha semmi sem történt volna, olyan ártatlan pofával ment be a Sashoz, a Sas meg se szó, se beszéd, csak kicibálta az egy szál fehér tollat a Holló szárnyából s mint ahogy az asszonyok te-

szik ezt gúnárral — egy-kettőre keresztül húzta a fehér tollat a fekete holló orrán.

— No Holló, — szólt a Sas, mikor elkészült, — ha így is szebbnek látod, amit a fehér toll adott, talán belátod, hogy aki holló, abból egy fehér toll nem csinál galambot.

*

A PÁVA ÉS A KAKAS

A Páva nagy kényesen odasétált a Kakas mellé.

— Kérnék tőled valamit!

— Kérni akarsz tőlem valamit s ilyen begyesen jössz hozzám? — berzenkedett a Kakas.

— Tudod, — kezdte a Páva egy kicsit szemlesütve, — nem akartam, hogy a többiek észrevegyék, hogy kérni jöttem hozzád.

— Hát ne kérj olyantól, akitől restelsz kérni, — szólt oda a Kakas a Pávához s otthagya.

A Pávának úgy látszik, használt ez a mondás, mert kis vártatva szétterített farkát összehúzta és aztán szerényen ment oda a Kakashoz.

— No látod, — így fogadta a Kakas, — akire rászorulsz, az előtt ne akarj pompázni! Hát mit kívánsz tőlem?

— Nagy kérésem volna! — dadogta nagy iruláspirulás között a Páva. — Arra kérnélek: taníts meg engem kukorékolni! Oh, milyen mesés szép volna, ha teljes pompában felülnék a kerítésre és nagyokat kukorékolnék!

— Bolond egy kérés, — felelte a Kakas, — s jól

ismerve a te hangodat, bizony én nem is vállalom, hogy téged kukorékolni tanítsalak.

A Pávának igen zokon esett, hogy a Kakas ilyen kereken elutasította és nem is állta meg, hogy legalább szóval ne csípjen egyet rajta.

— Oh, gondolhattam volna, — vetette oda hetykén, — hogy ilyen választ kapok. Hiszen nyilván azért nem akarsz tanítómesterem lenni, mert ha én, aki legszebb vagyok az egész udvarban, — megtanulnám a kukorékolást, örökre vége lenne a te tekintélyednek!

— Tévedsz, — felelte a Kakas, — mert ha te is megtanulnál kukorékolni, akkor tűnnék csak ki igazán, hogy milyen jó az én hangom!

— Ez csak olyan beszéd, — felelt a Páva, — mert ha ez úgy lenne, akkor csupa önzésből megtanítanál! Hiába is tagadod, a tekintélyedet félted!

— Igazad van, — felelte a Kakas, — csakugyan a jó híremet félted, mert aki a rettenetesen ronda hangú Pávát kukorékolni tanítja, arról már csak azt mondhatja a világ, hogy vagy csaló vagy bolond!

KIS BAJT KERÜL, NAGYBA ESIK

A Foxi egyszer korán reggel elszökött hazulról s Budára igyekezett. Mikor a híd közepe táján járt, észrevette, hogy a budai oldalról szembe jön rá az uccaseprős egy nagy kannával a gyalogjárót locsolja. Foxi megállt egy pillanatra, aztán azt gondolta, hogy messze jár még az uccaseprős mire összetalálkoznának, akkorra bizonyosan kifogy a kannából a víz. Foxi ebben megnyugodva csak haladt hát tovább Buda felé. Alig ment valamennyire, az tűnt a szemébe, hogy a túlsó gyalogjárón egy angol agár sétál át Pestre a gazdájával. A Foxi megállt, jól szemügyre vette az agarat: megnézte milyen a szőre, hogy tartja a fülét, hogy emelgeti a farkát, milyen nyakörvöt visel. Mikor aztán az angol agár elhaladt, ő is tovább indult, de azért minduntalan vissza-vissza nézett, hogy nem látná-e meg a szép agarat? Alig tett egy pár lépést, egyszerre szemben találta magát az uccaseprővel, akinek kezében a nagy kanna ugyancsak ontja a vizet! Erre a Foxi se jobbra, se balra, se hátra nézve s arról is megfeledkezve, hogy hol jár voltaképpen — azért, hogy megmentse rövidszőrű bundáját egy kis víztől, a locsoló elől a hídkorlát nyílásán ész nélkül villámgyorsan kiugrott s belezuhant a Dunába.

A TANÁCSOS MACSKA

Egyszer az állatok megválasztották a Macskát az Oroszlán mellé tanácsosnak. Gondolták, a Macska sokat forgolódott az emberek között, sok olyasmit eltanulhatott tehát azoktól, ami az állatok országának kormányzásában hasznos lehet.

A Macska elfoglalta hivatalát. Ha az Oroszlán magához hívatta s megkérdezte, hogy ebben vagy abban a dologban, mit s hogyan kellene tenni, a Macska mindig így felelt:

— Oh, legkegyelmesebb uram, az lesz a helyes, amit te akarni méltóztatol!

Az Oroszlán, aki utálta az ilyen alázatos hízeltést, kelletlenül el-el mordult ilyenkor, egy darabig azonban csak tűrte ezt a dolgot s gondolta magában: majd csak észére tér a Macska s belátja, hogy nem talpnyalónak, hanem tanácsadónak tették őt meg. A Macska azonban érezvén, hogy valami nem tetszik az Oroszlánnak, még alacsonyabb hízelkedésekkel akarta annak kegyeit megnyerni. Utoljára is mikor a Macska egyszer megint csak azzal állt elő, hogy: „az lesz a legbölcsebb, amit

Te gondolni méltóztatol,” — az Oroszlán már nem állhatta szó nélkül:

— Ha mindig az a leghelyesebb, amit én akarok, akkor úgy-e, nekem voltaképpen nincsen is szükségem tanácsosra?!

— Persze, hogy nincs szükség, — hízelgett a Macska, — hiszen a tanácsosok csak azért vannak itt, hogy díszesebbé tegyék fényes udvarodat!

— Úgy? — harsant fel az Oroszlán — hát te csak dísznek vagy itt? No akkor sicc ki innét, mert az Oroszlán udvarában nincs szükség díszmacskára!

És a Macska úgy kiröpült a fényes udvarból, mintha szárnya nőtt volna, pedig csak a nyelve lett simább a sok hízelgéstől.

*

A HIÚ PINTYŐKE ÉS A BÖLCS BAGOLY

Volt a Baglyok között egy száz esztendőös vén Bagoly, akiről azt tartották, hogy az a legokosabb minden madarak között. Egyszer ehhez a bölcs Bagolyhoz beállított egy Pintyőke.

— No, mi jót hoztál? — kérdezte az öreg.

— Inkább kapni szeretnék, — felelte a Pintyőke.
— Tanácsért jöttem.

— Aztán miben kellene az én tanácsom?

— Hát tudod, ha már meg kell halni, én szeretnék halhatatlan lenni. Azt szeretném, hogy ezer esztendő múltva is tudja mindenki, hogy én itt élek ezen a földön. Szépnek szép vagyok, a hangom se utolsó. Mondd hát, mit tegyek, hogy kitűnjek a többiek közül és örökre megemlegessenek?

— Már azt gondoltam, — válaszolt az öreg Bagoly, — hogy valami nehezebb dologban kérsz tőlem tanácsot. Arra, amit kérdeztél, könnyű megfelelni. Hát ha azt akarod, hogy mint ritka kiválóságot, mindig megemlegessenek, akkor üss le és egyél meg egy ökröt egy ültő helyedben, vagy

kapd le a koronát az oroszlán fejről, vagy mikor legjobb barátodat rágalmazzák előtted, titokban se örülj, vagy pedig: énekes madár létedre ne gondold azt, hogy neked muszáj hallhatatlanná lenned! A Pintyőke megköszönte a tanácsot s elment. Nem lehet tudni, hogy mi lett vele, de az bizonyos, hogy a vén Bagoly négyféle módja közül egyféleképpen sem tudta magát halhatatlanná tenni, mert mint ritka kiválóságot nem mutogatják.

*

A ROSSZ SZÖVETSÉG

Egyszer egy Komondort elcsaltak a Farkasok maguk közé.

— Jó segítség lesz nekünk egy ifjú kutya, — gondolták magukban, — ez sok mindent kikémlélhet, mert ha kutya jár az akol körül, azért senki sem üt olyan lármát, mintha farkast látnak valahol ólálkodni.

A Komondor nagy iparkodással segítette rabló cimboráit, akik itt-ott vetettek neki egy-egy csontot a zsákmányból.

Egyszer egy éjszaka, éppen a Komondor segítségével, egy nagy ökröt hurcoltak el a Farkasok.

— De abból most már, — szolt a Komondor, — nekem is dukál, legalább is egy lapocka!

— Mit, lapocka! Hát még mi? — üvöltötték a Farkasok. — Hát már azt gondolod, te is farkas vagy?

— Már biz én azt gondolom, hogy aki rabló, ha farkas, ha kutya, mind egyforma s egyformán osztzik a koncon!!

— A Farkasok erre se szó, se beszéd, felkapták a

kutyát, aki rablóknak nevezte őket és aki farkaszámba merte magát venni és nagy hirtelen belevetették a gulyás kútba.

A Komondor elkezdett segítségért vonítani. Olyan hangosan és keservesen vonított, hogy a gulyások felriadtak, de még az öreg csősz is felébredt álmából.

A Farkasok idejében észrevették, hogy innen is, onnan is emberek mozognak, ott hagyva hát nagy kénytelenséggel a drága jó prédát, kereket oldottak.

— Ehol a, — szólt az egyik gulyás, — a farkasok széttéptek egy ökröt. Egy közülük nyilván megszomjúhozott, vizet keresett s beleesett a kútba.

— Jaj, jaj, — ordította a kútban a Komondor, — nem vagyok én egy cseppet se farkas, kutya vagyok én. Azok a rabló farkasok csak azért vetettek a kútba, mert a koncból a részemet követeltem.

— Úgy? — szólt a csősz, — akkor nincs pardon, mert aki a koncból részt követel, ha farkas, ha kutya, egyformán rabló!

Erre az öreg csősz kapta a puskáját, beleduplázott a kútba s a rosszakkal rosszra szövetkezett Komondor ott veszett.

A HALDOKLÓ OROSZLÁN ÉS A SZAMÁR

Az egykor hatalmas Oroszlán nagyon oda volt. Tehetetlenül feküdt barlangjában és sóhajtozva várta utolsó óráját. Alattvalói nem törődtek vele, inkább annak a fiatal oroszlánnak siettek udvarlására, akire az öreg királyságát hagyta. A Szamár azonban beállított a haldokló Oroszlánhoz és így szólt hozzá:

— Látod öreg, én okosabb vagyok annál az ősménél, aki egyik haldokló elődöt a mese szerint megrugdosta. Én nem rúgok beléd, mert mint felvilágosodott szamár bölcsen belátom, hogy még arra sem vagy méltó, hogy megrúgjalak.

Az öreg Oroszlán, akinek jobban fájt a Szamár szava, mintha a lábával rúgta volna meg, nem felelt semmit a bántó beszédre, hanem befordult a fal felé, sóhajtott egyet, aztán meghalt csendesen.

A Szamár egy darabig csak állt, bámult és várta, hogy majd csak mond neki valamit az Oroszlán, amibe beleköthet és aztán tovább pocskondiázhatja az öreget. A Szamár persze hiába várt.

Mikor aztán elunta a várást, oda szagolt az Oroszlán testéhez és látván, hogy az Oroszlán már meghalt, folytatta:

— No, a vén zsarnok, még azt akarja, hogy díszőrséget álljak mellette!!

Ezzel a Szamár hamarosan megfordult, belerúgott két hátsó lábával a halott Oroszlánba és büszkén elhagyta a barlangot.

AZ ÚJ KAKAS

Új Kakast szerzett a gazdasszony. A Tyúkoknak sehogyse tetszett az új Kakas hangja. Valami kis igazuk volt, mert mi tagadás, egy kicsit rekedt volt a kis Kakas, — hanem azért az már sok volt, ahogy leszólták.

— Micsoda kukorékolás ez?

— Ez akar itt kakas lenni?

— Ha ez mondja, el sem hisszük, hogy virrad!

A kis Kakas egy darabig csak tűrte, hogy a háta megett félhangosan úgy szapulják, egy szép este azonban ahelyett, hogy a Tyúkjaival éjszakára behúzódott volna a baromfiólbá, átszállott a kerítésen a szomszédba s a szomszéd Tyúkjaival ült fel aludni a színben, az ócska hintára. Hajnalban aztán nagyokat kukorékolt a szomszéd portáján.

— Halljátok, milyen szépen kukorékol a szomszéd kakas! — szölongatták egymást az ólban az elhagyott Tyúkok. — Ez aztán kakas! Ennek aztán elhiszük, hogy virrad már!

A Tyúkok aztán felkeltek. Kilépegettek az udvarra

s átleskelődtek a sövénykerítésen, hogy meglássák a szomszéd jeles hangú kakasát. Hát meg is látták a maguk tulajdon kakasát! A Tyúkok elszégyenleték magukat s azon törték a fejüket, hogy hogyan csábítsák haza a Kakasukat és mivel békítsék meg?! Olyan hangosan és annyit karatyoltak erről a dolgról, hogy a gazdasszonynak is feltűnt a nagy tanácskozás és szétekintvén az udvaron, rögtön észrevette, hogy a Kakas hiányzik. Mindjárt arra gondolt, hogy a Kakas szomszédol, át is ment a szomszédba, meg is látta ott a Kakast, meg is fogta s vitte hazafelé. A kis Kakas kapálódzott.

— Én nem akarok haza menni, mert látom, senki se lehet próféta a maga hazájában!

— Jó, jó, — szólt a gazdasszony, — de én nem prófétának vettelek, hanem kakasnak.

A gazdasszony a Kakast visszaeresztette a Tyúkok közé. Ezek nagy örömmel fogadták, a legokosabb Tyúk, aki magára vállalta, hogy megbékíti a Kakast, így szólt a hazatérhez:

— Örvendünk, kedves Kakasunk, hogy a tervünk jól sikerült. Addig piszkáltunk, amíg átmentél a szomszédba s az ottani Tyúkok láthatták, hogy milyen jeles Kakasunk van! Most már pukkadhatnak az irigységtől, hogy te a miénk vagy!

A Kakas elhitte, amit a Tyúk mondott s büszkén kihúzva magát nagyot kukorékolt. A Tyúkok behunyták a szemüket s úgy élvezték a gyönyörű

hangot. A gazdasszony meg a tornácon nagyokat nevetett magában.

— Lám, — gondolta, — aki rekedt, az még nem mind próféta s aki az ostoba tyúkok között próféta akar lenni, az sem próféta. Akit pedig az ostoba tyúkok hízelkedése úgy le tud venni a lábáról, az meg éppen nem próféta.

*

A GYÁVÁK

Kopók csaholása verte fel az erdő csendjét. A Nyúl ijedten beszaladt egy barlangba s elbújt a sötétben. Egy kis idő múlva a Róka surrant be és meglapult ő is.

Mikor a vadorzó kutyák már jól elhaladtak, a Róka megszólalt:

— Te Nyúl, miért bújtál itt meg?

— Azért, mert félttem a kutyáktól.

— Gyáva vagy, — szólt a Róka, — Én csak azért tértem be előlük ide, mert arra gondoltam, hogy ha megkergetnek, ebben az én jó bundámban ilyen meleg tavaszi napon igen kimelegedném és utoljára valami kis szellőtől még náthát kaphatnék!

Az ostoba Nyúl szent áhítattal nézett a vitéz Rókára és nem is gondolt arra, hogy két gyáva közül az a bátrabb, aki meg meri mondani, hogy: fél!

A HŐS EGÉR

Egyszer, valamikor régen, az Egerek kisütötték, hogy legjobb lesz a Macskára csengetyűt kötni, így minden egér idejekorán megtudhatja, ha jön a Macska. A bölcs terv azon bukott meg, hogy egyetlen egér sem mert vállalkozni arra, hogy felkötö a csengetyűt a Macska nyakára.

A minap aztán akadt egy Egér, aki, mikor egyszer a Macska a sok éjjeli kóborlásban kifáradva mélyen aludt a padkán, bátran felkötötte a csengetyűt a nyakára.

A vitéz Egeret nagy lelkesedéssel ünnepelték társai, díszvacsorát rendeztek tiszteletére, küldöttségek járultak elébe s az ő dicsőségéről cincogott minden egér a kamrában is, meg a padláson is. A Macska pedig, mikor kialudta magát a padkán, egyet nyújtózkodott s rögtön leszakadt a csengő a nyakáról.

— No, — mondogatták erre az egerek az imént még ünnepelt hősnek, — hogy a pokolban nem tudtad már azt a csengetyűt jobban felkötöni?! Bizonyosan gyáván reszkettél, míg a zsinórt csomóra kötötted!

A hős Egér tudván, hogy náluk nem a jó szándékot, nem is a tettet, hanem mindég csak a sikert nézik, — nagy szomorúsággal bebújt a legkisebb egérlyukba.

Egy társa még oda is bekiáltott utána:
— Szégyelld magad, te gyáva, ügyetlen fickó!!

*

ÚSZOTT AZ ÁRRAL

A Gúnárra rálépett a Ló. Az ostoba Libák, hogy mutatós legyen a vezérük, megtették gúnárnak a fiatal Kakast, ki az öregebb Kakastól úgy sem igen mert legénykedni a Tyúkok között. A fiatal Kakasnak igen tetszett, hogy ő így vezérségre jutott.

A legelső nap azt mondták a Libák, hogy: gyérünk le a Dunára. A fiatal Kakas azt gondolta, hogy a hivatallal együtt jár a hozzávaló tudomány is, hát nagy begyesen elindult a Ludak élén a Duna felé. Mikor meglátta a nagy vizet, bizony megijedt tőle, de mert a közelben rengeteg idegen liba, meg kacska volt, hát ezek előtt is, de a maga Libái előtt is restelte megvallani, hogy bizony ő sohasem tanult úszni.

— No, — gondolta magában, — majd az árral úszók, — így bizonyosan nem eshetik baj, mert az ár majd fentart.

Nagy büszkén bele is ment a vízbe, — úgy, mintha egész életében egyebet se tett volna, csak a Dunán úszkált volna.

Ostoba Libái igen nagyra voltak, hogy lám, milyen ritka vezér az ő tarajos Gúnárjuk. — Kérkedésük azonban nem sokáig tartott, mert a Duna árja elkapta a Kakast: elsodorta s úgy elvitte, hogy meg sem állt vele az Óperenciás tengerig.

A POLOSKA

Egy csomó városi poloska valami nyaraló család podgyászában kijutott egy balatoni faluba.

Az a Poloska, aki az utálatosak között a legszemtelenebb volt, már az első éjszaka átsétált a nyaralók bérelt szobájából abba, amelyben a gazda aludt családjával. A munkában megfáradt gazda és háznépe valamennyien olyan mélyen aludtak, hogy a Poloska minden veszedelem nélkül jól teleshívhatta magát. Az egészséges jó vér annyira ízlett a Poloskának, hogy ha rajta múlt volna, sohasem ment volna vissza társaihoz a nyápic nyaralók szobájába. A gazdasszony azonban egy napon olyan veszett nagytakarítást, mázolászt, meszelést, súrolást csapott, hogy a Poloska kénytelen volt elkotródni.

Ronda társai nagy örömmel fogadták:

— Rád sem lehet ismerni, úgy meghíztál! Látszik, hogy valami igen jó vérrel élhettél! Mondd, hol jártál, hogy egy-két nap alatt így nekigömbölyödtél?

— Odaát voltam a paraszt szobájában, — felelt a pohos Poloska.

— A paraszt szobájában voltál? — kíváncsiskodtak az átkozott városi férgek. — Nos, hát milyen a paraszt?

— Bűdös, — válaszolt a pohos Poloska és előkelően elfintorította az orrát.

A KOLOMP

Mikor a falu öreg csordása meghalt, új csordást szegődtettek a helyébe, aki valami urasági gulyás mellett bojtárkodott. Az urasági cifra gulyához szokott csordásnak sehogy se tetszett, hogy ebben a szedett-vedett falusi csordában nincsen kolompos, holott enélkül a csorda nagyon alpári.

Addig kérte, biztatta hát a bírót, hogy az a község nevében vett egy szépszavú kolompot.

A csordás felkötötte a kolompot a legmutatósabb tehén nyakába. Alighogy megszólalt a szépszavú kolomp a tehén nyakán, a csordabeliek is megszólaltak:

— Már hogy lehetett ennek a tehénnek a nyakába kötni a kolompot, mikor ez, — mindenki tudja, — rossz tejelő!

No jó! A gulyás levette a mutatós tehén nyakáról a kolompot s rátette egy másik tehénre. Alighogy megszólalt a szépszavú kolomp ennek a tehénnek a nyakán, a csordabeliek megint megszólaltak:

— Már hogy lehetett ennek a tehénnek a nya-

kába tenni a kolompot, mikor ez a tehén, — azt mondják, — rugós s mindennap kirúgja a sajtárt az asszonya kezéből!

No jó! A gulyás másik tehenre tette a kolompot. Ez sem tetszett.

— Hogy lehet a kolomppal éppen azt kitüntetni, akinek, mindenki tudja, tavaly öt lábú borja volt!

A gulyás erről a tehenről is levette a kolompot s rátette azt megint egy másikra. Persze ez ellen is volt kifogás. Aztán a gulyás végigpróbálta valamennyi tehenel, de a csordabeliek, a legutolsó kajla riskáig, valamennyi ellen tudtak valamit mondani.

Napszálltakor hazament a csorda a faluba. A kolompot a vállára akasztva a csordás vitte nagy szomorúan.

A bíró kint állt a háza előtt.

— No hát, mi baj van a kolomppal?

A gulyás itt elmondta, hogy hogy járt a kolompos kiválasztásánál.

— Legjobb lesz, bíró uram, ha már ezek a tehenek senkit se vállalnak maguk közül kolomposnak, tegye el kegyelmed ezt a kolompot a kamrájába.

— Nem a! Mert ha a csordásnak nincs magához való esze és a tehenek után indul abban, hogy ki legyen a kolompos, akkor úgy illik, hogy a többi marha között maga viselje a nyakán a kolompot!

*

*

PÁRTFOGÁS

A Tehén látván, hogy a Borja olyan ostoba, hogy sokszor a szarva között kereste a tőgyét, — nagyon búslakodott és mindig azon tanakodott, hogy mi lesz ebből az élhetetlen fiúból?!

Egy jámbor Ökör, kinek az aggódó anya elpanaszolta a baját, azt tanácsolta neki, hogy kérje meg a Bikát: szóljon ő egy jó szót az Oroszlánnak és tegyék be a tökéletlen Borjút valami hivatalba. A bús Tehén kapott a tanácson, az meg csakugyan beajánlotta a Borjút az Oroszlánnak, ki a Bika kedvéért csakugyan betette a Borjút valamelyik hivatalba. Itt a Borjú, mivel tudták róla, hogy a Bika a pártfogója, szépen felvitte a dolgát és idővel igen nagy úr lett belőle.

Egy pár esztendő múlva a Bikának valami kérnivalója volt az Oroszlántól, bement tehát hozzá. Az Oroszlán azonban éppen nem volt otthon s így a Bikát a nagy marhává növekedett egykori buta Borjúhoz utasították.

A Bika az első napon nem juthatott a nagy úr színe elé, mert annak nagyon sok dolga volt: tudni-

illik aznap hordták be az idei szénát és abból kellett jóllaknia. Másnap aztán elébe járulhatott a Bika a nagy marhának. Ez félfüllel meghallgatta az öreg kérését s aztán így felelt:

— Kérem, ez a dolog nem énrám, hanem egy másik nagy állatra tartozik, aki különben — bizalmasan mondva — teljesen bárgyú s csak azért vitte ilyen sokra, mert a Párduc volt a keresztapja, tessék ahhoz fordulni.

A Bika nyelt egyet és megszólalt:

— Ugyan, kedves atyámfia, nem lennél szíves egy jó szót szólni az én dolgomban a Párduc keresztfiának?

— Sajnálom, — felelte a megnőtt Borjú igen komolyan, — de én elvi ellensége vagyok mindenféle pártfogásnak!!

*

A KOLDUS KUTYÁJA

A bíró Kuttyája a ház előtt szundikált a napon. Arra ment a vak koldus a Kuttyájával. A bíró Kuttyája megszólította a koldus Kuttyáját:

— Szívemből sajnállak, hogy koldus a gazdád és így bizony keserves lehet az életed.

— Engem ugyan ne sajnálj! — válaszolt a koldus Kuttyája. — Ha valakit sajnálni akarsz, itt van a gazdám, azt sajnálhatod, mert egy-két helyet kivéve, ami ételhulladékot a faluban a gazdámnak adnak, annak a legnagyobb része már csak kuttyának való s így én sokkal jobban élek, mint a gazdám!

A vak koldus tovább ment a Kuttyájával, a bíró Kuttyája pedig elgondolkodott azon, amit az imént hallott. De mert sehogy se értette meg a dolgot, mikor a vak koldus egy jó fertály óra múlva visszafelé csoszogott a Kuttyájával, megint megszólította a kis Kuttyát:

— Hallod-e te kis Kutya! Azt mondd meg már most nekem, hogy ha az a hulladék, amit a gazdádnek vetnek, voltaképpen csak kuttyának való, miért nevezik az ilyen adakozást nagylelkűségnek, jószívűségnek, jótékonyágnak?

— Azért, — felelt erre a koldus Kuttyája, — mert a legtöbb ember még ennyit se ad elesett felebrátjának.

A MESE

—Nagyon elzüllöttek a madarak, — szolt a Sas a tanácsülésben, — valamit tennünk kellene, hogy megtérjenek. Próbáljunk ártatlan mesékkal a szívükhöz férni. A mese egyszerű, kedves hangjára a tiszta gyermekkor kedves emlékei felébrednek s talán ezek melegénél megfoghatnak az elvetett jó mag!

A tanácsadók helyeselték a Sas beszédét és ez kiadta a parancsot, hogy a madarak mesemondói mondjanak meséket az emberekről!

—Az emberekről? Miért nem állatmeséket? — szolt az egyik tanácsos.

—Azért, — felelt a Sas, — mert ha a mesemondó a ravasz rókaról beszél, minden róka azt hiszi, hogy nem róla, hanem egy másik rókaról szól a nóta, ha azonban a rókáknak a ravasz emberekről mesél, minden róka azt gondolja magában, hogy róla szól a mese s a mesemondó csak gyöngédségből nem nevezte őt nevén.

TARTALOM

Erről a könyvről.....	5
Állatmesék.....	13
A föld alatt.....	15
A kíváncsiság.....	16
A csendes gyilkosok	18
A Ráró meg a Csillag.....	19
A Róka feje.....	20
A kiszabadult Farkas.....	21
A tűzoltó Bika.....	22
Az ügyetlen Liba.....	23
Az új kapu	24
Jogérzet	25
De mortuis	28
A Hattyú	29
Önbírálat.....	30
A halálfélelem	31
Túlbuzgóság	33
Varjút a szaváról.....	34
A Nyúl.....	35
A hazug	36

A pletyka	38
A lehetetlen	40
A pimasz és bámulói	41
Az igaz barátság.....	43
A jó fűszer	44
A kis Elefánt.....	45
Modernek	46
Akinek posta a szája.....	49
Az ajándék.....	51
A gyöngébbek védelme.....	52
Vissza kell jönni	54
Az előkelő Gyöngytyúk	55
Hiú bolondok	56
Az Oroszlán és a Legyek.....	58
A Gólya és a kis Bogár.....	59
Aböles	60
A gőgös Kakukk	61
A jó barátok.....	62
A Tinó	63
A sárga irigység.....	65
A Csuka.....	66
Hadüzenet.....	67
A néma Halak.....	68
Senki sem hiányzik	69
A kidőlt óriás	70
A halhatatlan.....	71
A Sas és a Legyek.....	73
A Kappan	74

A Rigó és a Fülemile.....	76
A vadászok	77
Fent és alant.....	78
Ki kicsodás	79
A szerencse.....	80
Az égi híd	82
A Fecske és a Légy	84
A poéta	85
A hivatal.....	86
Úgy van! Úgy van!	90
A kis Madár meg az árvácska.....	92
Az elmaradt Fiahordó.....	94
A telhetetlen	95
Baisse	97
A Farkasok	99
Az öregek és a halál	101
Kiki maga mesterségét folytassa.....	103
A hála.....	105
A külföld	107
Választáskor	109
Az örökkévalóság	110
Az erős Vadkan és az okos Kutya.....	111
A Szamarak az emberek közt	112
A divatmajmok	114
A hírnévre vágyó Hangya	118
Verébcsevegés	121
Nő és férfi.....	122
A hangos vezér	123

A Görény	125
A viselős Kakas	126
A fehér toll	129
A Páva és a Kakas.....	131
Kis bajt kerül, nagyba esik	133
A tanácsos Macska.....	134
A hiú Pintyőke és a bölcs Bagoly	136
A rossz szövetség.....	138
A haldokló Oroszlán és a Szamár	140
Az új Kakas	142
A gyávák	145
A hős Egér	146
Úszott az árral.....	148
A Poloska	149
A kolomp.....	151
Pártfogás.....	153
A koldus Kuttyája	155
A mese	156